

Latweefchu Awises.

61. gada-gahjums.

Nr. 42.

Trefchdeenā, 20. Oktobērī (1. Nowemberī).

1882.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schruden, Skurland. — Ekspedizija Westhorn lga grahmatu-bohdē Jelgawā.

Rahditajs: No eefschemehm. No jahsemehm. Wisjamatajs finās. Mantineeki. Mufpneezibas istahde Maslamā. Utbildes. Stubinafchanas.

No eefschemehm.

Behterburga. Bapihra-naudas pakataifschana pehdejōs gadōs stipri wairojusees. Krohna rentejās, kā „Pet. Wedom.“ fino, pehrnaja gadā ween nonemtas maksatajeem — pawisam 5025 kreditbiletēs, 33 tuhst. 590 rublu wehrtibā. No tam nu war noskahrst, zil plaščam waijag buht schim nedarbam; jo rentejahm teel peenesta til wismasakā daka, tamdehl ka ilkattris tadšču fargasees rahdiht winahm wiltigu naudu, finadams, ka ta tiks nonemta un patš nahks teefas ismekleschanā. — **Misbaikales gubernā** schogad is semes eeguhts 95 pudi selta. — **Schinis deenās Behterburgā** gaida generaladjutantu grahšu Ignatjewu is Parisēs pahrbrauzam. Firšts Dundukow-Korsakowš ari atbrauščohht is Tisliēs un, kā runā, dabuščohht jaunu amatu. — **Dselszetu eerehdnu** apdrohščinaschanas finā, kā „Nowosti“ fino, efoht atsihts par waijadfigu, dselszetu beedribahm isdoht schahdus nofazijumus: 1) Dselszetu eerehdni, kas, deenestu ispildidami, kaut-ka apskahdeti, ahrstėjami us dselszetu beedribu rehkinumu, un dabuhn pahrtikai: pirmōs 3 mehneschōs — pilnu algu, un wisu zitu laiku pehz direkzijās nolehnuma, bet ne masak kā pus-algu. Eerehdni, kas zaur amata ispildischanu tikuschi pawisam nederegi deenestam, atlaischami ar pilnu pensiju. 2) Tahdu eerehdnu familijas, kas, amatu ispildidami, nelaimēs gadijumōs nofisti waj miruschi, dabuhn: statutōs nofazito pensiju un, bes tam, palihdsibu pehz direkzijās nolehnuma. 3) Slimibas gadijumā ahrpus deenesta, eerehdnis 6 mehneschus skaitams kā deenestā stahwosch, un dabuhn pa to laiku: pirmōs 3 mehneschōs — pilnu algu, un to zitu laiku pehz direkzijās nolehnuma, bet ne masak kā pus-algu. Tikai pehz schi laika notezeschanas eerehdni war tilt atlaisiti no deenesta. — „**Waldibas Wehstnefi**“ isfludinati Wisaugstaki apstipriinatee nofazijumi par schi gada rekruschu isdalischanu pa pulkeem. Behz scheem nofazijeeem tahdi rekruschi, kureem ihstā deenestā japaleel tikai 6 mehneschi waj 1¹/₂ gada, jaleel tahdā kara-deenesta nodakā, kahdā wini paschi wehlahs, tikai ar to eewehroschanu, ka wini pehz saweem meefas-spehkeem buhtu derigi preeksch iswehletā deenesta. Bet pee tam ir nofazijhts, ka winus naw brihw list weetigōs bataljōns un komandās, ja wini ari paschi to isluhgtōhs. Rekruschi, kas peenemti deenestā is personahm, kas, familijas buhščhanas dehl, bauda 2. schētras atweeglinaschanu, war tilt likti tikai armijas kahjineeku regimentēs un kahjineeku lauku-artilerijas brigadēs, isnemohht tikai 21., 38. un 39. kahjineeku diwisiju un winau artileriju. Nofazijumi ihpaschi prasa, ka ilkattris rekrutis, kam kahda fewischka praschana waj amats, dabutu eespehju to isleetahht kara-spehka ihpaschās nodakās. Tā p. peem. flotes-deenestā teel peenemti wisi tahdi, kas ne masak kā gadu us kugeem bijuschi par matroscheem, waj maschinisteem, waj ari, kas darbojuschees ar kugu buhweschanu. Dselszeta deenetaji nahk insche-neerōs u. t. j. pr. Preeksch Schihdeem ihpaschi nofazijhts, ka tohs naw brihw leetahht pee zeetofschnu artilerijas. — **Behterburgas garigajā** augstflohla useets 20 tuhst. rublu leels istruhkums, kas peederejis augstflohlas eerehdnu pensijas-kapitalam. Blehdis jau apzeetinahts. — **Wismasakahs algas** lihds schim dabuja kontrolpalatu eerehdni. Rā dsird, walsis-padohmē eesneegts likums, ka wisu kontrol-palatu budščets japa-augstina. — **Leelfiršts Georgis Michailowitschs** nodarbojotees ar mahleschanu pee profesora J. Klewera. — „**Now. Wrem.**“ dsirdėjusi, ka profesoru alga tikschoht pa-augstinata us 5000 rublu. — **Uguni Gromowa** kohku-plazi

apdschfa tikai 12. Oktobērī; bij dedsis pilnas 28 stundas no weetas. Skahde efoht par 2¹/₂ milj. rublu, no kam 1¹/₂ milj. apdrohščinahts 1. Kreewijas beedribā un 1¹/₃ milj. — sawstarpigā uguns-beedribā un Anglijā. — **Pasta departementā** nodarbojotees ar projektu, wehstulu markas tā apstrahdaht ar kihmisku schēdrumu, ka paleel safas, ja reisi leetatas markas nopleshch no kuwertem un schtempela pehdas rauga isdeldeht.

Kurjemes gubernas-komisija kara-deenesta leetas dara finamu, ka ari schogad jaun-peenemtohs rekruschu pehz pabeigtas safauschanas war atlaisht us mahjahm, bet ka wineem us wisu wihsi 18. Nowemberi 1882. g. japeeteizahs turpmal minetas sapulzeschanahs-weetas pee to weetu aprinka-kara-waldibas preekschneekem, lai tohs noschirtu preeksch peederigeem kara-pulkeem, un prohti: Is Jelgawas un Bauskas aprinkeem — Jelgawā; is Tukuma un Talsu aprinkeem — Tukumā; is Kuldigas un Wentspils aprinkeem — Kuldigā; is Alisputes un Grohbinas aprinkeem — Alisputē, un is Jaunjelgawas un Jukstes aprinkeem — Jehlabštatē.

No Gala-muischas (Dohbeles aprinki). 12. Septemberi pehz pusdeenas nodedsa schejenes kalpu-mahjās 11 ehlas. Ari weens masš behrns, kas til-ko fahka staigahht, atrada uguns leefmās sawu nahwi. Mahte to bij no degoschahs istabas isnesusi un nolikusci pee labibas kaudses, kamehr pati wehl eegahjusti istabā, gribedama ko isglahbt. Isnahkdama — behrnu wairs ne-atradusi, un wisa mekleschana bijusi weltiga. Behzak atraduschi behrnu rijā sadeguschu. Masais sawā mullibā tur bij eegahjis, un tā nahwi atradis. 13 kalpeem wisa manta sadegusi. Teiz, ka zitam kalpam sadeguschi lihds 100 puhru labibas. No kam uguns zehlupees, wehl naw finams. Ari kungam leela skahde. J. R.

No Bauskas. Muhfu pilsehtas-walde cetaisa ilkattru gadu ko jaunu un derigu. Ar patifschanu tagad war pa muhsu pilsehtas eelahm braukt, jo ir kreetni brugetas un eelu uhdens-renes ar dehkem apfegtas. Lihds schim brauzejeem mehle bij jafatur, ka nenahht stary sohbeem, jo tad tai tuhdaht palika rohbs. Scho ruden pilsehtas eelas dabuja 80 eelu-lukturus ar petrolejas apgaismoschanu. Lihds pulkstien 12em pusnakti deg wisi 80 lukturi; wehlah tohp zits pehz zita pamihschu isdsehsti, tā ka lihds rihtam til 40 paleel degoht. Apgaismotajs dabuhn apgaismoschanas laika, no 1. Septembra lihds 13. Aprilim, 11 rublu 75 kap. par katru lukturi.

Schihš lapas 40. nummurā jau sinohts par konzerteem, kas pee mums tika dohti 26. Septemberi no daudseem pasihstamā Lepschewiza lga, un pee tam peefshmehts, ka garigā konzertā ehrgeles, pee pawadischanas, pa weetahm pihkstejuschas lihds. — Ja, tas teefa; minetā konzertā pee abju ehrgelu gabalu spehleschanas wezahs ehrgeles fahka paschas no fewim lihds waideht, it kā gribetu faziht: „mehs jau pa wezu“. Ir gan jabrihnahs, ka Bauskas pahrtikuschahs Bahzu un Latweefchu draudses newar sawam Deewa-namam jaunās ehrgeles eegahdatees, jo wezahs pahral par simts gadeem jau skanejuschas. Preeksch kahdeem gadeem abi zeen. mahzitaji jau fahka preeksch ehrgelēm naudu kraht; tagad ta leeta aplufusi. Bauschleneeki, nepaleezeet schini leetā aif ziteem! Paklausatees, kā Bezumneeki un Bahrbeleeschi par saweem Deewa-nameem gahdā! Mihgas Bahzeescheem Domas-basnizas jaunās ehrgeles ar wisahm zitahm blaku-isdohschanahm maksahs dauds wairak kā 40 tuhst. rublu. Waj tad abahm Bauskas draudsehm nebuhtu eespehjams 4 tuhst. rublu preeksch sawahm ehrgelēm sadabuht?! Es dohmaju, tas buhtu masa leeta, ja til labas

gribas netruhtu. Zeresim, ka wiss ar reisi nahks. — Lepshewiga lungam dohtum to padohmu, luhgdami, lai winfch ari lauku-basnizäs isrihko garigus konzertus; tad daudj dseedataju waretu mahzitees, ka waijadsetu dseedahnt un ka ari war dseedahnt. Tagad pa malu-malahm isrihko satumu-swehtkus, un turklaht isfludina, ka dseedahs schahdas un tahdas dseefmas; bet klaustajeem tahs dsiridoht — daschbrihd pahreet wiss preeks us dseefmahm. Tahdi dseedataji grehko weentahrt pret tahm mahfsligahm fkanahm, ohtrahrt pret klaustajeem, kureem tas daschreis isfsen wifu preeku us dseedahnt mahzifchanohs. — gs.

Leel-Behrses „Lambartu-tirgus“ tika Schihdu swehtku deht noturehts 20. Septemeri. — Wisween plaschais tirgus bij schogad, kad lauki nokohpti, wehl plaschaks. Ne ween pirzeji un pahrdeweji, bet ari lustes-brauzjeji bij lohti leela mehrä eeradufchees. Daschus dsirdeju runajam, ka ne-efoht sawa muhschä tik leelus „Lambartus“ redsejufchi. Tahda pulkä radahs ari daschadi „meisteri“. Dsirdeja, ka dascham kescha un rati iskrahmeti. — Tä kahdai meitai 9 rubti fudr. israuti. — Beidsiht newaru atstahnt nepeeminejis, zil neprah-tigi daschi ar braufschanu apeetahs. Tä schogad esohnt zaur neprah-tigu braufschanu weens behrens gluschi falauhshts. Schim, ja Deems pee dsihwibas usturehs, buhs wifu muhschu janehsä — traku-ligas braufschanas augti. Rudsu-puke.

Ji Dschühfstes apgabala. Schogad pawafaris agri eefah-fahs, un rahdahs, ka ari seema ahtri fahftees; jo jau ap 30. Septemeri bij stipris aulstums. Semkohpju puhlini ir schogad bagati swehtiti. Rudsi un kweefchi bij lohti labi, un ari wasareja, ihpafchi agri sehä, naw smahdejama. Leelakee semkohpji, kureem wairak labibas, kul ar „damf-maschinahm“. Turpretim masakee — nem wis-wairak „gehpekus“. — 19. Septemeri, ap pulkst. Zeem no rihta, muhs uguns istrauzeja. Nodedsa Behtermuischas Ruhpit-Germanu dsihwojamä ehka. Pa leelakai datai wifu mantu isglahba. No kam uguns zehlftees, naw sinams. — Ari 8. Augustä nodedsa Beenawas-krohga laidari. — Sirgu-sagli ir stipri muhsu pusi apmeklejuschi. Issaga Rimeik-Sunku fainneekam sirgu is aplohka. Kahds wahrgu-litis bijis weeta atstahnt. Ne tahs no Behtermuischas Gaiku-krohgu sirgu-sagli fakerti. Sagli bijufchi Schihdi. Diwi fakerti, treschais ismuzis. Sirgus wini sagufchi — Randawas puse kahdam arendatoram. — Augusta mehnescha eefahkumä issaga Beenawas Rohgu semturim sirgu. Ari Rastinu fainneekam ap to paschu laiku sirgu nosaga. — Pawafari tapa Tufuma puse kahds saglis fanemts, kas schä muhsu puse daschu sahdsibu bij padarijis.

Kalngaleefchu Kahrlis.

Tufuma wirspilsteefas afesors, barons v. Bistramps, ar Wis-augstako atwehli eezelts par Tufuma pilfchtas gohda-pilfoni.

No Schnepeles. Kam gadijahs zetortdeen, 9. Septemeri, to zeku no Kuldigas us Schnepeli braukt, tas dabuja redseht, ka zelsch no Schnepeles rohbeschas eefahkuma lihds muischaj un no muischas lihds kapeem, gandrihs 6 werstes, bij ispuschlohts, ar eglitehm nostahdihts un ar fluijahm nokaisihts, un ari 5 gohda-wahrti bij tajfiti. Tä bij behru-deena, kurä sawu wezo dsimtskundu v. Gahnu, kas Kuldiga 4. Septemeri bij miris, us muhschigu dufu pawadijahm. Zetortdeenas rihta, pulkst. 10ds, wisi fainneeki braufschus sagaidija lihki un wina pawaditajus us rohbeschas, kur ari Lipaiku zeen. mahzitajs bij atbrauzis. Tad lihds muischaj pawadijahm; tur fainneeki pa Seem nehma sahrtu un lihds kapa wahrteem aisnesa. Tad nelaika dehli un radi nehma, us kapeem usnesa un kapä eelaida. Pee kapa malas Lipaiku zeen. mahzitajs, kas ari Schnepeles draudsi apkohpj, tureja runu Latweefchu waloda, kurä ari peemineja nelaika dsihwes-gahjumu un ko winfch pee Schnepeles draudses ir labu darijis. Ari us wairak. balsim tapa dseedahnt. Beidsiht noleekam us mihlota nelaika kapu par mihlestibas fihmi schihs rindinas:

„Saldu dufu mehse Tew wehlam,
Lihgsmu augfchamzelschanohs.
Zitad' malfahnt mehse nespehjam.
Ka ween Deemu par Tew luhgt.“

Behzak wisi muischä tikahm gohdam pazeenati, jebfchu kaudis fanteem bij fanahlfufchi. Muhsu tagadejais leelkungs, kas muhs jau 27 gadus walda, tohp no mums wiseem mihlehts un zeenihst; un winfch teescham ari ir pret mums labfirdigs, kas palihds katram ar sawu mantu un padohmu. Kad tagad wifadi musinataji pa Baltiju wasajahs aplahrt, un ari musinaschanas laikrafsi eet kaudis, tad mehse, paldeews Deewam, waram faziht, ka tahdeem pee mums ne buht naw weetas, jo mehse wisi ar sawu kungu esam ar meeru, un kungs ari mums rahda draudfihu prahtu. Lai gan kahdu kahdreis norahj,

tomehr mehse sinam, ka tas nahs is labas firds. Mehse winam pateizamees, ka winfch mums wehleja pehrngad pee mahtes un nu pee sawa tehwa behrehm peedalitees. Lai Deems ustur winam labu un schehligu firdi ari us preekschu pret mums. Lai winfch firmus matus peedfihwo, muhs waldoht, mums wiseem par preeku un labu! — Dauds zitu Schnepelneeku wahrda Kahds behrineeks.

Lizente (Wentpils aprinki). Sihmejotees us sinojumu „No Lizentes“ Latw. Nr. 39., Leepajajas „Tagesanzeigers“ ir dabujis no „peenahzigas pufes“ schahdu isflaidrojumu: „Polizejai waijadseja spert fohlus — ne wis tamdehl, ka (Lizentes) pagasta-wezakais fastahdija supliku jeb luhgshanas-rakstu senatora lungam, bet tamdehl, ka winfch sawu amatu tahda wihse bruhleja, lai apafsch fastahdamahs suplikas apsega kaudis fazeltu nemeeru. Ari suplikas fatures bij tahds, ka greefahs pret pastahwofcheem likumeem un buhschanahm, un spreedelejoht aisnehma gohdu augstakahm autoritetehm jeb wirsneeziabahm. Tamdehl nodohmatahs suplikas pirmo farakstu waijadseja atnemt un mineto pagasta-wezako nodoht teefai. Pagasta-wezakais no amata naw atzelts, un no pilsteefas ari newareja tikt atzelts. Ka ta leeta teescham tä iraid, tas ifkatram ir sinams Wentpils apabalä, un neweens newar faziht, ka luhgshanas-raksteem, ko grib eefneegt senatora lungam, wispahrigi tä klahfees, lai kaudis no tam tiftu attureti.“

No Kuldigas amatneekem 17 meisteri usnehmufchees isstrahdaht darbus preeksch amatneezibas isstahdes Rihgä, kas nahkofchu gad' tur tiks isrihkota.

Leepaja. No 10 sweijneeku laiwahm, kas bij nosudufchas juhra, tagad istruhfstoht tikai diwi. Dohmä, ka winu brauzjeji laikam noslihfufchi. — **Juhra zaur pastahwigajeem rihta-wehjeem** tä atwirfijufees no krahta, ka tas sen ne-efoht peedfihwohts. Tä fauzamä seemas-ohsta gandrihs pawisam faufa, un Leepajas ohstas deenwidus puse esohnt it flaidri redsami wezahs ohstas bulwerki, kas zitadi pawisam apsegti no uhdena.

No Schrpils. Mums Schrpileescheem ir saws dseedataju-kohris, kas jau kahdus 20 gadus pastahw, sawas jaukaks dseefminas gan basnizä, gan sakumös Deewam par gohdu un zilwekeem par faldu firds-preeku skandinadams. Beedriba sewim dischenu karogu ir eemantofufi. Sunakstes un Schrpils dseedaschanas-swehtkös — par dseedataju isweizigo dseedaschanu tika winu karogs ar diwi jo krahschnahm gohda-fihmehm pufschlohts. Ari schini wasara dseedataji isrihkoja „satumu-preekus“, kas labi isdewahs. Par to nahkaks beedribas lohzeekem, bet it ihpafchi winas wadonim, zeen. Feldmana kgam, leeluleelahs pateizibas! Bet nu us reisi ir dseedataji palikuschi pakuhtri, tä ka kohra dirigentam ir deewagan indewu. Kohra wadonis un pagasta-wezakais J. Schrzana kgs, kas, blakam sawam gruhnam amatam, ari dseedaschanai uszihtigi un ne-apnizis kalpo, — bij dseedatajus luhgufchi fanahkt us prohwi swehtdeenä preeksch plaujas-swehtkeem, lai minetös swehtkös waretu basnizä kahdas dseefmas noskandinahnt. Bet sawu brihnumu, — us prohwi neweens dseedatajs nebij nahzis! Par ko? To nesinu! — Mihlee dseedataji un dseedatajas, nepeekufsteek, efeet uszihtigi sawam usdewumam. Dseedaschana ir weena no teem wifu derigakeem lihdsfektem preeksch zilweka isglihtibas. Zaur dseefmu fkanahm mehse baudam faldus, ne-issakamus preekus un juh-tam firdi debeschfihu lihgsfimu; tad esam pateizigi Deewam, mihligi pret sawu tuwaku, aismirfiam wifus strihdus, labpraht peedohdam un tohpam flubinati us daschu labu darbu.

Tamdehl ari kahds dseefmineeks dseed:
„Dseefmu flana lehni schurp
Zauku wehsmu lidina
Man no Paradise turp;
Ta man firdi spirdfina!“

Ar isglihtibu esam labi us preekschu gahjuschi. Ari semkohpi-bas sinä prahwus fohlus esam spehrufchi: supersofati teel bruhketi un kutamahs maschinas eegahdatas. Par schi gada augteem waram Deewam pateiftees. — Muhsu pagasta-walde apgahdaja zela-stuberinus ar jaunahm, baltahm kohka tahfelehm, us kurahm atrohдахs pagasta un fainneeku wahrdi ar drukateem burteem. Dasch negehliis, gribe-dams sawu isglihtibu israhdiht, minetahm tahfelehm pa burtam jeb wifus wahrduis isrihwejis, waj ari tahfeles ohtradi apgreffis jeb pawisam noplehfs. Tahdi nopohstiti zela-stabini ir redsami us zela no Muzas-krohga zaur Schrpili us Lihkum-muischu. — Negantibas pee mums, tapat ka wifur, tohp deemfchehl pasrahdatas. Tas breefmu darbs Dannenseltä stahw wehl atminä — un jau ohtris gandrihs tahds ir isdarihts Rischkanu mahjäs. Nakti us 4. Septemeri mineto mahju fainneeks, ar saweem kaudihm kult eedams, fa-ohdis

stipru grusduma smaku. Driht ari eeraudstijufchi duhmus. Uguns bij pabahsta sem schuhna seenas; schuhnis bij pildihts ar salmeem. Ar laiminu palihdsibu, kas tuhdat bij atskrehjufchi, laimigi apdsehfa uguni, kas wehl nebij pilnas leesmas. — Ari sirgu-sagli, kas muhs ilgus gadus nebij trauzejufchi, fahf muhs apzeemoht. Weena nakti nosagufchi Dannenseltes dsimtslungam falnu sirgu un melnu kehwi. Tahs paschas muischas Behrsinu un Tiltinu mahju fainneekem — pirmajam seens no schuhna, ohtram rati, un turpat laiminam, Sehrpils Kalna-Bahwulu fainneekem, rati ar aijuhdsamam leetahm ir nosagti. P. K.

Baltijas Wehstnesis ir stipri faduhrees ar „Wahzu Behterburgas awisi“ deht uguns peelaischanas pee ehlahm un deht zitahm nefahrtibahm, kas noteek Baltijas gubernas. Par paschu fadurshanohs neturam par wajadstgu shklaki spreest. Bet kahdus teikumus „Baltijas Wehstnesi“ mehs newaram atstahd ne-ewehrotus. Prohti „Balt. Wehstn.“ raksta ta: „Uguns grehku pee mums us laukeem naw wairak, ka to bijis agrakos gaddos.“ „Starpiba til ir, ka tagad katris uguns-grehks, kas Baltija atgadahs, eet zaur wifahm Baltijas Wahzu awisem un teek wairak reisas pahrunahs ar waimanaschanu un steneschanu par Latweeschu breefmigo famaitaschanu un ka pee uguns-grehkeem esohd wainiga kahda fewischka politiska agitazija.“ Kad tee laikraksti, kas fewi labprahd nosaujahs par „tautiskeem“ (?) laikraksteem, breefmigahs swilinaschanas un dedsinaschanas usluhko — ta fakohd — ar auktahm asnihm, to wineem neweens newar pahrmest, jo weenam asnis eesist schihs, ohtram tahs leetas deht. Bet kad „Balt. Wehstn.“ ka „tautisks“ (?) laikraksts to nemahs noleegt, kas naw noleedsams, par to tadshu drufku jabrihnahs. Par daudf drohshch prahs buhs tam, kas laudihm grib eeteikt, ka uguns-grehku schogad ne-esohd wairak, ka ziteem gadeem. Lai jele „Balt. Wehstn.“ apwajajahs pee uguns-apdrohshinaschanas beedribahm, tad wifsch ta nerunahs. Laikam „Balt. Wehstn.“ buhs fewischki eemesli, kamdeht wifsch rauga to noleegt, ko ikkatris sin un reds. — Ka pee uguns-grehkeem, pee schauschanas us gohda wihreem un pee zitahm nefahrtibahm Baltijas gubernas ir wainiga — kahda „famaitata“ buhschana un „politiska agitazija“, to daschi teescham dohma; bet to tilai schim brihscham skaidri newar sinahd, kas tee tahdi ir — tee „famaitate“ un famaitataji, un kur ta „politiska agitazija“ teek faturinata. Zerem, ka us preekschu to kahdu reisi dabufim sinahd; tagad ne-apsuhdsesim neweena. Wifadi „Balt. Wehstn.“ nestrahdatu leeku darbu, kad wifsch ari no sawas pufes, sihnejokees us uguns-grehkeem u. t. j. pr., kas teescham brehtin brehz us debesim, runatu kahdu nopeetnu wahrdu un neraudfitu to apfegt, kas naw apfedsams. Tee, kas pret „Balt. Wehstn.“ netura til labu prahdu, ka mehs, „Balt. Wehstnescha“ istureschanahs deht schai leeta waretu nahkt pee spreedumeem un dohmahm, kas winam laikam nebuhtu pa prahdam. Tamdeht mehs „Balt. Wehstn.“ un kuram katram dohdam to padohmu, lai pret grehku darbeem isturahs ta, ka ir ja-isturahs. — Newaijaga glaudihd, kur ir jarahj; tahda glaudishana war pastrahdahd breefmigas leetas un wifsch masakais — sawu firds-apsinu apgrehtinahd.

Rihga. Widsemes muischneeku konvents 14. Oktoberi sapulzejees Rihga. — **Par usbrukumu baronam Meyendorffam „Rig. Ztg.“** pasneedi schahdas tuwakas sinas: Barons Meyendorffs 9. Oktobera rihta isbrauzis weenjughu ratos, blakus kutscheerim sehdedam, no Ramkas pa zelu us Palsmari. Septinas werstes nobraufschneem, is kahda truhma, 30 sohlu tahluma, tikufi us wineem no pakalas ischanta flinte, kurah lohde skrambajufi drufku barona fahnus, isfrehjufi tad zaur rohku un saplohsijufi ari kutscheera uswalku. Satruhzees, kutscheeris sirgu tuhli pagreefis kahda fahnuzelina, un ta nowedis sawu eewainoto lungu us muischu. Schauto lohdi, kura bijufi sohdi leela, wehlah atradufchi kohka. Schauschanas eemeslis nefinams. Barons Meyendorffs wehl seema dabujis diwi flitka Wahzu waloda rakstias wehstules, ar parakstu „Giner der gegen Ihnen ist“, kurah winam tizis draudehts ar lohdi. Tahdas pat drauduweshstules, rakstias no tahs paschas rohlah, tai pascha laik dabujufchi ari Jaun-Beebalgas mahzitajs un wina firmahs tehws, bijufschais prahwesss Kahlbrandta fgs. — **Rihga, Rihteru eela Nr. 4, G. Stahl** kdse eetaisijufi „kantori preeksch rakstiaschanas darbeem“. Kantora noluhks ir, weenkahrt, labi skohlotahm kundsehm doht gohdigu pelnas darbu, ohtrahdret, publikai doht eespehju, par lehtu naudu jo drihsa laik dabuht wajadstgus rakstus. Kantoris usnemahs apgahdahd tulkojumus Kreemu, Wahzu, Latweeschu, Pohku, Frantfchu un Anglu walodahs, nohschu rakstiaschanah, statistikas darbus, noraf-

stus, grahmatu-weschanu, zirkularu adreses, grahmatu-katalogus u. t. t. — Tuhliht us pirmo usajinajumu peeteikufschahs wairak ka fimts kundses un jaunkundses, kas wehlejuschahs mineta kantori peenemt darbus.

Dinaburga. Bahri nedelas atpakaf tur pasta-brauzeena bagaschu-wagons islaupihd. Laupishana, ka dohma, padarita stary Ruschonu un Antinopoles stanzijahm. Pasudufschas 7 pakas, no kurahm trim wajadsejis nahkt us Rihgu. — Us ta pascha dselszeta driht pehz tam notufufi ari wehl ohtra, daudf leelaka un drohshchaka shahdsiba. Pee Korfowlas stanzijas bagaschu-wagona uslaustas diwi dselsi-kaltas lahdes, kas bijufschas apdrohshinatatas par 1500 rublu. Schinis lahdes, kas peederejuschas kahdai dahmai, kas ne fen aisgahjufi dsihwoht us Behterburgu, atradufschahs wifadas dahrgas mantas, ka sudraba galda-leetas, dahmu drehbes, tepiki u. z. Jabrihnahs, ka schi shahdsiba warejufi notikt pee paschas stanzijas, bes ka kas to buhtu pamanijis, kur sagkeem dselsi-kaltahs lahdes taf bij ja-uslausch ar stangu un zirwi.

Keegelmuishas ihpaschneeks N. v. Wegesacka fgs pahrdewis 8 semneeku zeematus, kohpa 271 dahlderi leelus, par 48 tuhst. 400 rubl., t. i. dahlderi par 178^{1/2} rubl.

No Wez-Drustu draudses (Widsem). 10. Septemberti notureja pirmo gada-tirgu, us ko laudis no malu-malahm bij eeradufshees ar daschadu prezji, jo zilweki, schogad ap scho laiku watigati buhdami no darbeem, wareja ihsti isfkatitees. Par zitahm leetahm nerunaschu, bet peemineschu tilai tahs schneidereenes, kas dasch-daschadi israhdiyahs. Muhfu tauta schim brihscham rohnahs laba data ne wis ween wihreeschu „puskohka-lehzeju“, bet ari feweeschu. Tahs ir tahs smalzinahs jaunekles, kas pilsehta par schneidereenem ismahzijufschahs. Mahjas pahrnahkufschas, tahs atrohn mas schneidereeschanas darba, jo schneidereenu ir pa pilnam, bet tahdu wehl par mas, kas few leel usschuht kleites un jakas pehz pilsehtneeku mohdes. Tas nu wehl nebuhtu nekahds kaunums, ka jaunekles ismahzjahs few drehbes fahrtigi un labi usschuht, bet tas kaunums pastahw eesch tam, ka winas wairs newihsho strahdahd mahju darbu, bet grib tilai weegli ween pasauli islohzitees. Tehwi un mahtes daritu jo prah-tigi, kad gahdatu par to, lai meitinas reis buhtu kreetnas fainneezes un ne wis smalku kleischu darinatajas un sawas mahtes-walodas aisleedsejas.

Pehz M. Gaujmaleescha.

No Widrischeem (Widsem). Pee mums ir tagad til leels faufums, kahds warbuht ir tilai reti Oktobera mehnesi peedshwohts. Uwes un esari ir ta ischuwufchi, ka uhdens-sudmalahm jau ilgaku laiku ir meerah jastahw. Purwi, kur zikkahret zilweks newareja par wirfu staigahd, ir tagad faufi. Ja leetus neliths, bet paliks tahds pat faufs, kamehr fahks falt un sneegs usnahks, tad buhs seema leels uhdena truhkums. Oktobera pirmas deenas usnahja mas sneedsinfch, bet ohtra deena jau atkal nolufa. Naktihm falsi no 3 lihds 6 grahdeem un deenahm atkal paleel siltaks. — neeks.

Zehju aprinki schogad rekrufchu lohshchana un nemshana buhs schahdas deenas: 2. kantonam 1. Nowemberi; 3. kantonam 4. Nowemberi; 4. kantonam 8. Nowemberi, un 1. kantonam 11. Nowemberi.

Zehrpatas pilsehtas-dohme nospreedufi pahrdohd wifas 107 semneeku mahjas sawas muischas Sotaga un Sadofila, un prohti par 193 rubl. 93 kop. dahlderi; 10 proz. tuhliht ja-eeamaksa, un atlikums — 30 gaddos; par parahdu pirmos 15 gaddos jamaksa 5 proz., un pehdejos 15 gaddos — 6 proz.

Werowas aprinki schogad rekrufchu lohshchana un nemshana buhs schahdas deenas: 2. kantonam 1. Nowemberi; 3. kantonam 8. Nowemberi, un 1. kantonam 12. Nowemberi. Wifsch trihs kantonu nonemtajeem 25. Nowemberi jafapulzejahs Zehrpata.

No Scheimes. Kad auktsto seemu ar winaas garajahm naktihm un ihfajahm tumshahm un auktahm deenahm bijahm pahrlaidufchi un fagaidijufchi mihto pawafari, tad mums ne-atlika zits nelas, ka — fagatawotees us wasaras fanemshanu. Un tikliths bijahm ar winu saweizinajuschees, tad nahja weens darbs pehz ohtra, ta fakohd — spehji tilai grahbt. Un ta tas laik aisgahja, it ka sapnis. Mihla wasara, lihds ar saweem jaukumeem un preekem, it nemanohd no mums ir atwadijufees, un it negriboht firdis mums noskumst un prafa: „waj gan wehl atkal fatiksimees?“ Bet tadshu schihs sebras, tapat ka wifas, pamasam tohp aismirshas — un pee mums eesahlahs jautra un pa dalai itin duhschiga kusteschanahs. To teesu, ko esam wasara rahmi un meerigi isturejuschees, rudeni usdshwojam jautri jo jautri. Kad esam semes anglus eewahkufchi un pee malas nolikufchi,

tad daschu reisi pat rundsinai ir ko strahdaht. Negribu leegt, ka muhsu starpā atrohdaht ari pateesibas un gohda wihri, kuras ne buht nepeeflaitu pee tahdeem, kas flehds draudsihu ar Schihdeem krohgds. Masafus kautinus jau labak nemas nemineschu; zeru, ka ar scho peetiks; — bet wehlu no frds — labofchanohs. Tikai peemineschu tohs neleefchus, kas Goerke fga apteeki gribejuschi aplaupiht un kas, paldeews Deewam, tagad ir drohshā weeta. — Ba muhsu pusi, gohds Deewam, fhogad Deewa fwehtiba, it ihpafchi pee rudseem un kweefcheem. Kartuseli gan tahdi puslihd; bet ari nelo breht newareja. Deews war finaht, kahda gan seemas fehja nahlamu gad' buhs no ta pahreezigā faufuma. — Wehl gribeju kahdas rindinas rakstih, kas mums Scheimeefcheem gan wehl buhs itin fwefcha leeta, prohti — par dseedaschanu us wairak balsim. Gsam jau wairak jaunektu runajuschu un pahrunajuschu to leetu, ka Deews dohtu mums tahdu wihru atrast, kas nemtu scho leetu sawā rohlā, — warbuht ka ta atturetu muhs no dauds nedarbeem, kas mums zelahs ais gara laika. Lai gan laikraksti paschā Scheime teel deewsgan mas lasti, — wisu wairak wehl lasa Latweefchu Awises, — bet ap Scheimi to teesu wairak. **B. S.**

No Bonedelas (Leischds) raksta „Balsij“ par schahdu behdigu notikumumu: Leela faufuma dehl pee mums uhdena truhkums stipri ween manams. Dihkischu fausi, bedres iskaltuschas; akās ari mas uhdena, tā ka dascham fainneekam uhdenis preefch ehfchanas un dserfchanas no ziturenes gahdajams. Tā kahdam fainneekam, kura mahjas no Bonedelas meestina 2 werstes attahku, jau no Juniya mehnescha akā naw bijis uhdena. — Tamdeht pehz pabeigteem lauka-darbeem mine-tais fainneeks gribejis sawu aku rakst wehl dsikatu. 4. Septemberi preefch pusdeenas gahjis ar sawu mahsu un ohtru deenesta-meitu pee rakfchanas darba. Traukā ar striki nolaidees, dibinā fahjis strahdaht. Diwi lihds trihs wesumu semes israzis, kuras meitas ar spanneem iswilluschas, winsch gahjis pusdeena. No atas iswillts, fuhdsejes par galwas-fahpehm. Lai gan tā fuhdsejes, tad tomehr, maltiti pa-ehdis, lizees atkal no meitah; akā nolaištees. No trauka is-fahpis, winsch fahchris galwu ar rohlahm un issauzis: „galwa!“ — un tad fahchuzis. — Gan meitas faufuschas un fleeguschas, lai kerotees pee wirwes, schihs iswillfchoht, bet wolti. Jo fainneeks bijis jau bes apsinas. Nu fkehjusi weena us ohtrahm mahjahm un luhgufi, lai nahl palihgā, — lai glahbj. — Schinis mahjās kahds fainneeks is Bonemunas fahdschas strahdaja galdneeka-darbu. Tik-lihd no isbihjuschahs meitas bij fapratih, kas akā notizis, tas tuh-dak nosteidsees pee nelaimes weetas. Gribedams nelaimigo glahbt, tas bes nelahdas garakas apdohmaschanahs stahjis tai paschā traukā un meitas laiduschas to akā. Kad lihds pus akai bij nolaihts, tad jau bijis bes fahchgas, — iskritis no trauka un apgihbis. — Ba scho laiku noskrehja behdu-wehstis lihds tuwejai fahdschaj. Nu fanahja pee nelaimes weetas dauds Leischu wihru, bet neweens ne-ceedroh-schinajahs akā dohtees us glahbschanu; jo redseja, ka tur ir dsihwibas maitatajs. Bij behdigs un schauschaligs brihdis. Diwi wihri no-fmakuschu akā. Zhteneeki raud un waimanā. — Sauschu dauds — glahbeja neweena. — Tē us reis speeschahs zaur kauschu druhsmu, kas ap aku stahw, kahds wezigs wihrs, S. arendatora kalps, ar stiprahm wirwehm rohlā; weenu feen few ap rumpi, diwi patur rohlā, pahmet kustu un teiz: „Laideet mani, — es raudfichu.“ — No-laihts, tas nelaimigajem aplika zilpas ap kahjahm, un tad dewa sismi, lai wellohht scho paschu pa preefchu ahra. Kad iswillka, tad tas bij tik bespehzigs, ka nejaudaja wairs stahweht us kahjahm, bet pa masu laizinu atspirga. Tagad iswillka ari abus nelaimigohs. Dwaschoht tee gan wairs nedwaschoja, bet lohzeeki abeem wehl bij silti un mihtsti. Ahristis ari atbrauja; tas daschadi nopuhlejahs at-dshwinahht, bet wisi puhlini bij weltigi. Tā diwi zilweki dabuja ahtru galu; abi paschds stipra wihra gaddō. Un nu apraud diwi feewas sawus wihrus, un labs behnu pulzinsch sawus tehwas. — Aka ir 4 asis dsila, bet lohti schaura; tik weenu arschinu un trihs zellas plata; — wina labu laiku stahwejusi bes uhdena. Tamdeht tur ir fahrahjees nesklaidris, dsihwibai fahhdigs, eedwaschofchanai pawisam nederigs gais. Gribedami redseht gaisa nelabumu, eededsinajahm fwezi un laidahm akā. Kad to nolaidahm 1 1/2 asi, tad uguns pa-wisam isdshfa. — Tahdas faufās akās arweenu mehds buht nelabs gais.

Pleskawā 8. Oktoberi kara-teefa tureja teesu par podpalkaw-neeku baronu Ludwig Brangelu, kas, ka Ostrowas aprinka kara-preefchneeks un rekruschu komisijas lohzeelis, bij no diwi semneekem lizees samafahht 1400 rublu, apfolidams, ka wina dehli netikfchoht nonemti saldatōs. Zaur teefas ismekleschanu peerahdijees, ka winsch

teefcham nehmis kukulus. Tapehz tizis noteefahhts us dsihwi Tobofflas gubernā, pee lam pasaudē sawas ihpafchi eeguhtahs teefibas.

Gorodkas meesta, Wolinijas gubernā, ne fen nodegufi zukura-fabrika, pee lam ari daschi strahdneeki dabujuschu bruhzes, un trihs pasuduschu pawisam; dohmā, ka buhs fadeguschu. Zukura un daschada materiala fadedsis par wairak nekā 150 tuhst. rublu.

Masflawa. Turku suhtnis Schariks Paschā us krohneschanas-fwehtkeem isihrejis firstenes Gletow-Strefschewas mahju; winsch malfā par 2 mehnescheem 15 tuhst. rubl. Baijadstgahs pahrbuhwes nobeidamas lihds Aprika mehnescha beigahm nahlofchā gadā. — **Masflawas bahrinu-teefas rentmeisteris** pasudis, panemdams lihds atfleghas no pagraba, kur usglabati naudas-papihri un dahrgas leetas, 13 milj. rublu wehrtibā.

Rijewa. No 3. lihds 5. Oktoberim turenēs apgabala plohsf-jusees stipra wehtra, 410 werstu gara zekā falausidama 600 telegrafa stabu, tā ka dselzetu brauzeeneem waijadsejis nostahht. Tapat ari Podolijas gubernā 3. Oktoberi bijusi bahrga auka, leelu fshadi padaridama pee telegrafa un semneeku ehfahm. — Sneegs esohht jau 1 pehdu dsilfch, un Dnestras upe pahrluhdufi.

No ahrsemehm.

Wahzija. Wahzijas suhtnis Pehterburgā, v. Schweinigs, tik-fchoht atfauhts mahjā; winsch dabuschohht zitu amatu.

Austrija. Oberdanks esohht usdewis wisus sawus lihds wainigohs; wina atrohdotees Italiā. Oberdanks esohht bijis no Rohmas suhtihhts, lai padara Trijestē usbreezeenu pret Austreeschu keisaru.

Anglija. Anglijā un Wehlfē breefmiga auka bijusi schinis deenās; dauds nelaimes notizis us uhdena un semes. — **No Gberdinas, Skotijā, sino,** ka juhras wikru apmeerinaschana ar ellu, weht-ras laika, lohti labi isdewusees. Tik-ko ellu eelaiduschu ohstā, witi palikuschi arweenu rahmati, un beidsohht juhras wirfus bijis tik gludens, ka speegelis. — **Anglu parlaments** tizis atklahts schinis deenās. Tas ne-esohht Anglijā peedshwohts 25 gadus, ka parlaments teel atklahts rudeni; wina ihstais laiks, kad atklahj, esohht Janwara waj Februara mehnesis. — No tam redsams, ka Anglijai schoreif ihpafchi dauds ko spreest un prahtoht.

Franzija. Waldiba dabujusi rohlās wisus dumpja eerihkofchana-pawedeenus. Ba wisu Franziju esohht isplatitas aprinka-komitejas, kuru wirskomiteja Genfē (Schweizē). — **Amjenes pilfchta is-platiti** usaizinajumi us dumpi. Behdeja mehnesi bijis dauds uguns-grehku; dohmā, ka tee zehluschees zaur uguns peelifschanas no sozialis-teem. — **Bijusē keisarene Gischenija** naw atgreesusees us Angliju; wina nodohmajohht pawadiht seemu Wihsbahdenē, Wahzija.

Spahnija. Filipinu salas, ne tahht no Asijas deenwidus-rihta peekrahtes, ir weens no augligakeem un bagatakeem semes gabaleem, kas Spahnijai peeder. Bet deemschehl schihm salahm beeschi jazeesch zaur daschadahm dabas breefmahm. Lohti beeschi tur atgadahs semes-trihzschana. Ne fen no Malinas, us Luzonas salas, sinoja, ka tur plohsjees stipris koleeris, un tagad no turenēs raksta, ka gandrifs wisa pilfchta isphostita zaur breefmigo weesuli, tā faukto teisonu.

Serbija. Us kehniu Milanu kahds seeweetis schahwis 11. (23.) Oktoberi. Kehninsch netizis eewainohhts. Schahweja esohht palkawneeka Marlowitscha atraitne, kuras wihrs kahdu laiku atpakat, dumpja deht, pehz kara-teefas spreeduma tizis noschauts. — Belgrades pilfchtas-waldes deputazija apfweizinajusi kehniu par laimigu is-glahbschanohs no breefmahm. Apfweizinajumi dabuti ari no dauds waldineekeem. Ismekleschana teel nopeetni turpinata. Tee, kas Marlowitscheeni pasina, stahsta, ka winas prahts bijis pahremts no skumjahm.

Egipte. Anglu adwokati Brodlejs un Repirs, kas Arabi Bejam dohti par aistahweem, dabujuschu teefibu, faukht preefchā un is-klauschinahht leezineekus, un pahrraudsiht preefch-ismekleschanas aktis. Bet kad nu minete adwokati neproht arabiski, tad Egiptes waldiba fohlijusees ezejt kara-teefā, kas spreedihs par Arabi Beju, wehl daschus jaunus lohzeekus, kas proht Anglu walodu. — **Trihs Angli,** kas kara-laika pasuduschu, lihds schim teel weltigi meletti, prohti profesors Palmers, kapteinis Dschils un leitnants Escherinons. Schee bij no Anglu wadonu puses isfuhtiti, pirkt no Arabeschu Beduineem tufnesi kameekus, un peerunahht Beduinus, lai nepalihdsetu Arabi Bejam, bet paliktu meerā un draudsihā ar Egiptes Bediwu un Angliju. Lai wina wahrdeem buhtu leelaks spehls, tee bij pahremuschu lihds labu naudas grafi, 30 tuhst. rublu selta naudas, ar ko gribeja pirkt kameekus un sneegt Beduineem dahwanas. Profesors Palmers

gabja lihds kà labs Arabeeschu walodas pratejs. Behdigo sinu no teem dabuja kahdus diwi mehneschus atpakat is Suezas, kur tee bij peenehmufchi kahdu Arabeeiti par wadoni. Zadohna, ka wini waj nu nogalinati, waj atrohdahs kur tuknesi par wangineekem. Anglu admirals Simors issuhthijs zilwekus, lai mekle pasudufchohs. — **Kahds melu-praweetis** jeb „Mahdi“ jau ilgaku laiku padara Egiptè dauds jukumu un nemeeru. Winsch fludina laudihm, ka esohht ihstais praweetis, un atrohd dauds draugu un peekriteju. Winam jau wairak reisu bijis sadurfchanahs ar Egipteeschu kara-pulkeem; bet lihds schim tee winam neta nam spehjuschi padariht. Bes tam Muhamedani jau ta-fa-ta schini laika gaida kahdu mislu brihnuma-fukuliti, kas wineem tilfchoht dahwinahts; jo 31. Oktoberi (12. Nowemberi) Muhamedaneem eefahlahs jauns gadu-fimtenis, un tad wini, mahnutizigi buhdami, zere, ka netiks wis atstahti tulfcha. Muhamedani gaida, ka tad eeradischootes tahds spehzigis praweetis, kas uswarefchoht wifus winu eenaidneekus un pazelfchoht winus par pirmo tautu wirs semes. Papreefch dohmaja, ka schis praweetis buhtu bijis Arabi Bejs; bet kad to Angli pahwareja un sawangoja, tad schis dohmas isgaifa. Tagad nu daudsi dohma us melu-praweeti jeb „Mahdi“. — Bet ari Sultans zere, ka warbuht winu paschu 31. Oktoberi isfludinahs par tahdu brihnuma-praweeti, un tamdeht, gribe-dams to jau agrak issinaht, fapulzinajis sawa piki dauds swaigschnu-prateju, lai tee — no swaigsnehm — winam to pawehstite jau eepreefch. — Ta nu tahs leetas tur tagad stahw. Dstredesim, ko 31. Oktoberis Muhamedaneem laba atnefhs.

Seemet-Amerika. Nu-Jorkas komiteja preefch palihdsibas Kreewu Schihdu aigahjeem isfludinajusi, ka wina wairs nespehjoht atrast darbu preefch mineteem Schihdeem; winai jau esohht 900 Schihdu aigahjeju, kas bes darba un bes grafcha naudas. Wina tamdeht Septempera mehnesi atkal aissuhthijusi us Kreewiju atpakat 111 Schihdus, kas preefch strahdaschanas nederigi jeb no tahs atraujahs. — **Seemet-Amerikas Saweenotàs Brihwalstis**, kur, ka jau sinohts, schogad bijusi bagata kweefchu plauja, pawisam esohht noplauts 525 milj. buschelu kweefchu. No scheem atleekohht preefch aifweefchanas us ahrsemehm, it ihpachi us Ciropu, 225 milj. buschelu, t. i. lihds 80 milj. tschetwertu. Bet wehl dauds leelaka tur bijusi Turku kweefchu plauja. No teem schogad esohht eenahjis 1800 milj. buschelu, ta ka laudis ihsti nesinoht, ka pabruhkehst scho labibu. Pa dakai to leetaschoht preefch lohpu barofchanas, no lam warohht gaidiht, ka galas zenas kritifchoht.

Deenwidus-Amerika. Brasilijs keisars Dom Pedro wiswairak nodarbojahs ar sinatnibahm. It ihpachi winsch ir leels walodu pratejs un pehtitajs. Ne fen tas no Berlines sinatnibu augstflohlas eezelts par winas gohda-lohjekli, un ir scho eezelfchanu peenehmis. Eezelfchanu tagad ari apstiprinaja no Bruhschu waldbibas.

Wisjaunafahs sinas.

Is **Behterburgas** sino, ka nodohmahts paleelinahht juhrleetu ministerijas budschetu, lai waretu weizinaht lugu buhwefchanu; grib buhweht jaunu brunu-fregati. — **Keisarenes Majestete** 13. Oktoberi apmellejusi Behterburgu un Smolna-klosteri. — **Lihds 400** fuhdsibu nahluschas pirmdeen, 18. Oktoberi, apspreefchanà Behterburgas meera-teefneschu fapulze; winas esohht eefneegtas wiswairak no labibas tirgotajeem pret Kreewu dseljeku beedribahm. — **Behterburga** — pehz polizejas sinahm — stahwoht tulfchi 17 tuhst. dschwolku. — **Preefch krohneschanas-swehtkeem** Maslawas pilfsehtas-weetneeku fapulze atwehlejusi 200 tuhst. rubku. — **Odesa** tiks teefati 9 Schihdi, kas taifjuschi ahrsemes pafes preefch tahdeem, kas grib atrautes no kara-deenesta; wineem palihdsesjusch 3 pilfsehtas-gubernatora kanzelejas eerehdni. — **Taganrogas ohsta** esohht aifsalusi 8 werstu tahluma. Dauds lugu eefaluschi. — **Us Rihgas amatneezibas** istahdi, ko noturehs nahkofcha gada, esohht peeteikuschees dauds leelgruntneeku; tilai masgruntneeki esohht taupigi ar peemeldeschanohs. — **Rihgas Latw.** beedribas nodohmajohht suhtihst deputajiju us Maslawu — us Keisara Majestetu krohneschanas-swehtkeem. — **Kreewu nihilists** Krapotkins, ka jaunakee atgadijumi peerahdijusch, esohht nehmis dalibu pee Franzijas nemeeru eerihkofchanas. — **Pa Wahzu juhru**, Kategatu un Baltijas juhru pahrgahjuski stipra auka. Daschi fugi gahjuschi bohja; bet, zil sinams, ne Kreewu fugi. — **Veeli uhdeni** atkal padarijusch dauds breefmu un fahdes — **Deenwidus-Wahzija**, Italijs, Franzija un Anglija. — **Tunises waldineeks** Mohameds-es-Sadoks nomiris natti us 16. (28.) Oktoberi. — **Herzegowina** radufchees 5 jauni dumpineeku pulki, katriis 200 wihru leels; sadurfchanahs ar salditeem paleel arweenu beefchaka.

Mantineeki.

Atstahstijis — Brihwalstis.
(15. turpinajums.)

„Pagaidi!“ Ridigers peezeldamees us Indriki fajija. „Nebeids til ahtri scho andeli; Tu jau nesini, zil tas lungs pagehr par noslehpumu atflahfchanu.“

„Zil Zuhš pagehreet par teem noslehpumeem?“ Ridigers swefchneekam prasja.

„Desmit tuhstoschu rubku.“

„Oho, ta ir leela summa!“ Ridigers issauza.

„Sinams, bet noslehpumi ir preefch Lamprechtta lga no dauds leelakas wehrtibas.“

„Tas wehl naw sinams.“

„Palaujatees tai leeta us manu gohda-wahrdu.“

„To labpraht daritum, kad Zuhš pasihtum.“

„Naudu es gaidu til ilgi, kamehr Lamprechtam ir rohla mantojums; tagad til es gribu, ka winsch man dohtu par mineto summu wekfeli.“

„Gaujeet mums par to leetu drusku pahrdohmaht.“ Ridigers fajija. „Es dohmaju, mehš taifsim andeli, pee lam Zuhš ari drusku atlaidiseet. Zuhš buhfeet til laipni un eeradisfatees rihtu „Tilta weefniza“. Tur mehš Zuhš sagaidisim un tad wedisim to leetu gala.“

„Kad Zuhš ta wehlatees, labpraht.“ Klintonš atbildeja. „Bet no naudas Zums newaru atlaist neta. Zums jau ta-fa-ta lehti pahrdohdu; no ziteem es par to buhtu dabujis dauds wairak.“

„Nu, rihtu runasim tabtak.“ Ridigers peefihmeja.

„Tad riht ap scho paschu laiku Tilta weefniza?“ Klintonš wehl reis prasja.

„Sinams, ka teikts, ta paleel!“ Ridigers atbildeja.

Klintonš atwadijahs un aigahja.

Indrikim nebij labi ap duhschu; schini reisa winsch nefaprata sawu draugu. Ridigers to bij arweenu wisas weetas darijis usmanigu; bet tagad israhdijahs, ka Ridigers nu pats maldahs, zaur tam, ka grib pirkt no Klintonas nesinamu leetu.

„Es wee tahs leetas newemu nelahdas dalibas!“ Indrikis fajija, pehz tam, kad Klintonš bij aigahjis. „Es nemalfaju tahdu naudu par leetu, ko neta nepasihstu.“

„Tew ir pilnigi taifniba.“

„Bet kamdeht tad Zuhš gribeet taifht tahdu andeli? Kad israhstihš wekfeli, tad ari buhs beidsiht ja-aismalka!“

„Saprohtama leeta!“ Ridigers sauza. „Bet Tu gandriht buhtu man ismaitajis wifu johku, un es zeru, ka tas buhs leets johls!“ Indrikis usluhkoja kaleju.

„Uha! Tu wehl to nesaprohti?!“ Ridigers issauza. „Schis Tohms Klintonš naw zits neweens, ka Kazentala brahls, us ko Tewi jau dariju usmanigu. Es wizu tuhliit pasinu, ka to eeradsiju. Lai tas ari ir zitadi apgehrbees un istaisjees, tomehr rehti us peeres winsch naw warejis isdihst.“

„Waj zitam newar buht tahda rehte?“ Indrikis peefihmeja.

„War gan buht, bet schoreis tas ta naw!“ Ridigers issauza.

„Staidri sinu, ka es schoreis nemaldohs. Waj Tu nemaniji, ka winsch palika bahls, kad es eegahju pee Zums? Tewi gan winsch wareja peekrahpt, jo Tu jau flaidri wizu nepasihsti; bet mani ne! No bahls es jau maniju, ka tas ir Kazentals, lai gan winsch nopuhlejahs ru-naht zitada bahsi.“

„Un tad Zuhš gribeet ar wizu taifht andeli?“

„Ne, ne!“ Ridigers issauza. „Tu wehl netaf mani nesaprohti. Tas zilweks dara wifu, lai tilai waretu atfneegt sawu nodohmato mehrti; es nu gribu ta isdariht, lai tas newaretu us kahdu laiku mums stahtees zela. Mehš to newaram isdariht; bet es dohmaju, ka Zadeks to ar preeku isdarihts. Tamdeht es ari Klintonam teizu, lai tas rihtu eerohnahs „Tilta weefniza“. Zadekam es preefchlail iteifschu to leetu, lai winsch jau labi fataifahs us sagta apzeetinaschanu. Es mu pahreezinahst, ka Tohms Klintonš ka Kazentals dabuhš bau-diht us kahdu laiku zeetumu.“

„Bet kad warbuht Zuhš maldatees?“ Indrikis peefihmeja.

„Es nemaldohs. Rihtu eesim nolikta laika us „Tilta weefnizu“, lai waretu buht flahht, kad Zadeks ar Kazentalu fatilfsees. Tad es gribu Schihdam rahdihst, ka tam ne-isdewahs wis muhs peekrahpt, bet ka mehš jau driht eesim fapratufchi wiza blehdibu. Kad man isdohdahs wizu apzeetinaht, tad es preezafchohs, un — mahjas pahrbrauzis — to ari pateifschu wiza brahlim, jo tas ir scho us wifu to mantofchanas leetu darijis usmanigu zaur wehstuli.“

Indrikis, kam mineta leeta bij deewsgam nefaprohtama, juta mas preeka, eet nahkofcha deena us „Tilta weefnizu“. „Bet Ridigers wizu no tam ne-atlaida.“

Kalejs isteiza ari Straufam scho leetu, par ko Straufs preezajahs un usflaweja kaleja ismanibu.

Ridigers isteiza wifu flaidri Zadekam, pee lam adwokat, kas wehl ne buht nesinaja, ka netaunigais saglis usturahs eefsch Tschilago, lohti preezajahs, jo nu winsch zereja nodohht teefas rohlas leelo laundari.

Sinamà rihta Ridigers un Indrikis dewahs us weefnizu. Ridigers bij preezigs. Winsch apstelleja wihnu un istufchoja glahsi pehz glahses. Kazentals wehl ne-bij atnahjis. Kahds weenfahrschi gehr-bees lungs eenahja weefniza un apsehdahs pee zita galda. Winsch pastelleja wihnu, un tad eefahka lahht awises.

Pehz ihfa brihscha Klinton's eenahja. Usmanigi wiafch apflati-jahs istabá un peegahja pee Indrika un Ridigera. Wiafch mihli abus apfweizinaja.

„Es dohmaju, Zuh's ne-eseet ilgi us manim gaidijufchi.“ Klinton's, famu selta pulstieni is labatas iswilldams, fajija.

„Ne buht nè, meh's jau agrafi atmahjam, nekà bij waijadfjg.“ Ridigera mihligi atbildeja un pastelleja wehl buteli wihna.

Klinton's apfchdahs Ridigerim blakam.

„Nu, es dohmaju, fa Zuh's buhfeet meerá, maffah't mine'to summu par noslehpumu atflahfchanu; Zums pee tam ir dauds leelafa pelaa, nekà man,“ wiafch fajija.

„Ta ir leeta, par fo meh's wehl fchaubamees. Meh's labprah't gribetum taifst andeli; bet pee tam Zums wehl ir ja-atlaidfch.“

„To es newaru dariht.“ Klinton's atbildeja. „Zums jau pahrdohdu noslehpumus par puswelts; no zita es ohtru til dauds dabutu. To ari buhtu darijis, kad nebuhtu nowehlejis Zums Lamprechta mantibu.“

„Tas war buht; bet apdohmajeet ari, fa mums ir japehrf tas, fo wehl ne buht nepasfistam,“ Ridigera's peefihmeja.

Schini azumirlli Zadek's eenahja eefcha. Klinton's, to pamani-jis, drufku istrufkshs. Wiafch aifknohpeja ahtri fwahrkus, lai eenah-jejs nepamanitu wina selta pulstena-kehdi.

Zadek's peegahja pee Ridigera un to apfweiza.

„Aha, es dohmaju, meh's jau pasfistamees,“ adwokats Klinton'a preefcha nostahjees fajija.

„Es Zuh's nepasfistu,“ fchis atbildeja.

„Zuh's mani nepasfisteet?“ Zadek's runaja. „Meh's jau fatika-mees reis Ku-Jorká; tad Zums wehl bij bahrsda un dauds flittafi fwahrki, nekà tagad. Tohs Zuh's buhfeet pirkufchi par to naudu, fo man nofagah't.“

„Mans lungs, es Zuh's nefaprohtu!“ Klinton's peezeldamees is-fauza.

„Es dohmaju, Zuh's efeet Kazentala lungs!“ Zadek's atbildeja.

„Ku-Jorká polizeja melleja par welta pehz Zums. Lohti preezajohs, fa nu Zuh's te atrohnu.“

„Es Zuh's nefaprohtu; mani fauz Klintonu, Tohmu Klintonu,“ wiafch fajija.

„Zuh'su wahrds ir Kazentals, un efeet mani aplaupijufchi,“ Zadek's fajija.

„Ku-Jorká Zuh's isbehdsah't; bet te Zums tas ne-isdohfees. Aha! Zums wehl ir sagta pulstena-kehde!“

Kazentals allehja atpakal; wiafch, kas turejahs us dshwibu un nahwi, iswillka is labatas rewolweri un mehrkeja ar to us Zadeku. Bet pirms wiafch to isfchahwa, wihrs, kas lasija awises, tam peelehja flah't un dewa Schidam ta par rohfahm, fa eerohjis us reis nokrita semé.

„Dikuma wahrda Zuh's apzeetinu!“ wiafch fajija.

Kazentals manija, fa pretim tureschanahs naw; wiafch fanehma famu fohdu.

Zadek's nonehma Kazentalam famu pulstieni. Nauda nebij wairs dabunama.

Istaba eenahja wehl ohtris polizejas wihrs, kas palihdseja pirmajam Kazentalu aifwest us zeetumu.

Zadek's wehl reis pateizahs Ridigerim un tad aifgahja.

Ridigera's preezajahs par fcho notikumumu.

„Par Kazentalu mums wairs naw jabaidahs,“ wiafch fajija.

„Kad tas nahls atkal ahra no zeetuma, meh's jau fen buh'am Kree-wija. Es wehlu Zadekam tahdu paschu laimi!“

16.

Diwi deenas pehz tam Indrikis un Marija dabuja no teefas terminu. Teefa bij isfpreeduf Lamprechta mantibu, un sinama deena waijadseja fanah't wifseem pee teefas, klauftees fpreedumu. Straufs ar Ridigera pawadija Indriki un Mariju. Preefcha wini jau atrada Karstenu, Editi un Zadeku.

Ar leelu ilgofchanohs wif gaidija eenahlam teefnefi, kas paslu-dinahs fpreedumu.

Zadek's stahweja no ziteem atstatu. Wiafch negribeja ar kapteini fatiktees, fo tas wehl nebij peefuhdsejis deht gohda laupifchanas.

Teefnefi isnahja un wineem isflaidroja, fa Lamprechts ir taif-jis testamenti, kas us fawadu wihsi ir nahkufi schejenes teefas rohlás. Lamprechts esoh't testamenti, fo teefas-fkrihweris Knochs taifjis, aif-fuh'tijis diwi deenas preefch fawas nahwes us Kree-wiju pee fchlot-taja Brauera, kas audsinajis wina behrna-behru Mariju Seefeld. Fchlototajis wairs ne-eseht tai weeta bijis, bet jau atradees zelá us Ameriku. Wehstule, kura atradahs testamenti, ir tikufi Kree-wija attai-fita no pastes-pahrwaldifchanas, lai buhtu eefpehjams issinah't fuh'ti-taja wahrdu. Pehz tam ir wehstule atkal aifstaita zaur pastes-sehgeli un atfuh'tita atpakal us Tschitago, Amerika. Kad nu Lamprechts bij miris, tad wehstule ir tikufi atdohta teefai, kuras rohlás ta nu tagad esoh't. Testamentes pateefibu apleezina Lamprechta un teefas-fkrihwera parafsi, la ari fkrihwera seegelis.

Ar leelu wehribu wif uklausijahs teefnefim, kas tureja rohka te-stamenti. Wina nahkofchee wahrdi warbuht wareja isuhzinah't wifu zeribas.

„Kas stahw testamenté?“ Zadek's, eedohmadamees, fa Julijas dala neteel mafinata, seidsja prah't.

„Lamprechts norafsta fawam behrna-behnam Marijai Seefeld wifu famu mantibu un to eezel par weenigo mantineezi,“ teefnefis gaischi atbildeja.

Wif palika bahli; pat ari Marija isbihjahs no leelahs mantibas. „Testamente naw riktiga!“ Zadek's isfauza.

„Wina ir riktiga!“ teefnefis atbildeja. „Ta ir no Lamprechta pascha parafsiita.“

„Es to netizu! Testamentes faturu waijag dariht sinamu!“ Zadek's fajija.

(Turpmat wehl.)

Ruhpneezibas istahde Masfawá.

Par gohda-algu dabufchanu Masfawas istahde jau drufzin efam firojufchi. Tagad pasneedsam zeen. lasitajeem jo plaschas finas par tahm firmahm, kas atrohдахs Widsemé un Kursémé un dabujufchas fahdu gohda-algu.

Teefibu, us fawahm firmahm list walfts ehrgli, dabuja:

1) Aue un beedris (fenaf Wöhrmanis un dehls) Widsemé — par to, fa wadmallas un ziti wilnas fabrikati lohti labi, fa fabrika gadeem jau pastahw un fa fabrikateem leels pahrdohfchanas aplohks.

2) A. Wolffschmidt's Rihgá — par lohti labeem istahditeem preefchmeteem: tihritu brandwihnu, ohgu un auglu lifereem, balsamu, fa ari fauso raugu, par fabrikatu leelifku attihstibu un papil-dinateem lihdsfkeem un par fabrikatu eewehrojumu iswedumu ahfsemés.

3) Matwejs Kusnezows, porzelana un fajanfas fabrikas Wla-dimiras un Tweras gubernás un Rihgas pilsehta — par raschojumu kreetnumu, pee mehrenahm zenahm, par porzelana dedfinafchanu un porzelana pehrowu usdedfinafchanu ar semes-malku, par darba leelifko isplatijumu, turflah't eewehrojoh't kreetno gahdibu par strahdneeku dsh-wes pahrlabofchanu, isglitibu un tikumibu.

4) B. Sturks (firma „A. Kriegsmans“) Rihgá — par forku kreetnibu, plaschu fabrikaziju un strahdneeku labu apgahdibu.

5) Kreewu-Baltijas wagonu fabrika Rihgá — par lohti labeem wagoneem, zaur kuru buhwi fabrika pati jau eeflawejufees, preefch Kreewijas dshfzekeem isstrahdadama lihds 3000 wagonu.

6) G. Chr. Schmidt's, Rihgas zementa-fabrikas fabeedriba — par kreetnu Portlandas un zitu zementu un par wina leelo isplatijumu un isleetajumu pee buhwehm.

Selta medakus dabuja:

1) Holms un beedris Rihgá — par labu triko un wilnas atlafu.

2) G. Chr. Schmidt's — eefas fabrikas fabeedriba Rihgá — par wislabako augu eeku plaschu fabrikaziju.

3) Persi Jakobs Rihgá — par wislabakeem forkeem un plaschu fabrikaziju.

Sudraba medakus dabuja:

1) Kahrli's Schulz's Rihgá — par lohti labahm fotografijahm.

2) Blomerius Widsemé — par linu isstrahdamo un linfchflu tihrijamo mafchinu krahjumu.

3) Wöhrmanis un dehls Rihgá — par labu twaikonu-mafchinu.

4) A. Sonns Rihgá — par kahrflu fluhdfinu pinumeem, lihds ar israh'dijumu, fa fabrikazija pamafam attihstahs.

5) Schwarzhoff's Rihgá — par ween- un dauds-lemefchu arkleem un ezeefahm, ar derigu eerihkojumu un par lohti lehtahm zenahm.

6) Adolfs Schneidemanis Rihgá — par lohti labeem grubu putraimeem.

7) G. A. Weifs (firma „Starrs un beedris“) Rihgá — par lohti labu drahti, drahts naglahm un ziteem drahts fabrikateem, fa ari par drahts tauwu fabrikazijas eewefchanu.

8) S. Hirschmanis un dehls Kursémé — par labahm fchuja-mahm un zitahm adatahm.

9) Dskars Wm. Maddaus Rihgá — par fakama fchuguna fa-brikazijas eewefchanu un par fchloferu un bronfas isstrahdajumeem.

10) G. A. Bertels Rihgá — par fchnabfeem, lifereem, alu, etiki un stiklu fabrikateem, pee daudsejadas un lohti plaschas fabrikazijas.

11) F. Gelink's un beedris Rihgá — par labas ratu-fmehres fabrikaziju is Amerikas fwekeem, pee leela isplatijuma.

12) Georgis Thalheims Rihgá — par lohti labu ratu-fmehri, pee plaschas fabrikazijas, un par lohti labu sehgelafu.

13) Lui Zietemanis Rihgá — par sohleh'm is Amerikas ahdahm un lohti labu Hamburgas firga-ahdu.

14) A. Dehlich's un beedris Rihgá — par ratu-fmehri un astrolinu.

15) Adolfs Freibergis (firma „Augusts Lhra“) Rihgá — par lohti labahm kantora-grahmatahm un par leelu pagatawofchanu.

16) Wöhrmanis un dehls Rihgá — par ahdu fabrikazijas ma-fchinu labu eerihkojumu un kreetnu darbu.

17) R. Häusermanis Rihgā — par lehteem, labeem parketeem bagatigōs musturdōs.

18) Felsers un beedris Rihgā — par lohti labahm, masahm tvaifu-maschinahm un par pumpjeem, kà it fewischki par labeem alus-bruhšchu rihkeem.

Bronža medalus dabuja:

1) G. A. Bertels (firma „Bonawentura“) Rihgā — par tā fauzameem šchaloteem un Angtu pikelseem.

2) Sonners Widsemē — par egļu kōhka prohwehm preefšch muškas instrumentu rezonanzes dibeneem.

3) Lankowski un Likops Želgawā — par šokoladi.

4) A. v. Dettingens Kursemē — par tehraudu preefšch instrumenteem, nascheem u. ž.

5) Kulters un Hōslingers Želgawā — par linu audumeem.

6) A. Zöpfels Widsemē — par triko.

7) C. W. Hesse Rihgā — par metala pudeku kapseleem.

8) J. E. Martinows Rihgā — par patronahm un pistongahm.

9) Leo Wiffors Rihgā — par smehejamo un šchnauzamo tabaku, zigareem un papirofeem.

10) A. v. Grote Widsemē — par Mahlpils kimefu-šchnabfi.

11) Muzzeema akziju alus-bruhšis Rihgā — par eefala ekstraktu.

12) J. C. Kochs Rihgā — par laku.

13) Lankowski un Likops Želgawā — par lohti labu tinti.

14) J. R. Spechts Widsemē — par labu šchnabfi ar pahrdewumu ahrsemēs.

15) Georgis v. Dettingens Kursemē — par faužo raugu.

16) Georgis Hoffmanis Rihgā — par labeem korkeem.

17) Wilh. Rosenkranzs un beedris Rihgā — par lokomobilehm.

Gohda-peeminas-raftus dabuja:

1) J. Martinowski Rihgā — par kaligrafiseem Kreewu preefšch-raftseem.

2) R. D. Gamsje Kursemē — par terpentina- un maschinu eflu is preefšchu šwekeem, par kōhka etiki un kōhka ohglehm.

3) A. Mōwe Rihgā — par šimuleem.

4) Adolfs Schneidemanis Rihgā — par triko un wadmalu.

5) Eduards R. Dreiers Rihgā — par šaldinateem šchnabseem.

6) Kahlis Blums Želgawā — par fungu un dahmu šabakeem.

7) Kristine Sadel Rihgā — par broderijahm.

8) B. Kalniņš Rihgā — par bildi is kōrku kōhka.

9) Hermanis Hübners Rihgā — par asfalta juntu papi-is ahrsemju materiala.

Pirmahs klases diplomus (lihdfigus selta medateem) dabuja:

1) Rihgas pilsehta — par lohti eewehrojumu un derigu darbu par pilsehtas pahrmehrijumu un niwellejumu, isdaritu no pilsehtas waldeš, lihd ar šihkeem preefšhmejumeem par darba isdarischanu un wina maksu. Dh trahs klases diplomus (lihdfigus sudraba medateem) dabuja:

1) Rihgas biršchas komiteja — par linu un kanepeju krahjumu.

2) Rihgas politehnikas semkōhpibas-šihmijas stanzija — par analisehm semkōhpibā un finiskeem ispehtijumeem semkōhpibas šihmijā. Trefšahs klases diplomus (lihdfigus gohda-peeminas-raftseem) dabuja:

1) Augusts Ferle Widsemē — par trihsmastu fuga muduli.

Atbildes.

W. Gaujmalectim: Šihdsiba par dabu un žilwela muššchu un sinojums par jaunawahm, kam gohds laupihšs u. t. j. pr., ir itin labi, bet nederehs preefšch „Awisehm“, kurahm žits usdewums.

Sinotajam: Tri mehš no ņawas pušes wehlan daubš laimes teem jauneem pahreem, kas us „šakumu ballehm“ ir šaderinajuschees; bet šihstati tohs newaram eewehroht.

C. P. mš jun.: Preezajamees par Žuhju weiklo un pareiso walodu, tā fa war zereht, ka ar laiku warejeet ar šekmi štrahdaht preefšch mušhu tautas; bet tee tulkojumi ir is wispahrigi pašihstamahs šlohas-grahmatas.

Veel-Wallectim — s — e: Patezajamees par „Mgošchanohs“. Lašiseet.

Simfonu Trizim: „Nopuhtas u. t. j. pr.“ žeram isleetaht.

Saur: Nošchelojam, ta Žuhju sinu newaram likt „Awiseš“, jo, tā redseet, žits mums papreefšchu eesuhthihs sinojums šihmejahs us to pašchu deenu un lectu.

R. Pahrup: „Deelupe“ burbnkōhs, šinas gaidibama.

R. S. r: Nošchelojam, ka newaram luhgumu ispiłihht, jo Žuhju laipno wehtulu šanehmahm par wehlu. Mums šcheet, ka to waretu epiht šahdā fewiššklā raftā, kura norahda us ta gohda wihra nopelneem un publineem pagastam par labu. Šahdi rafti buhtu derigi un daščam žitam par pašubinaščanu. Mums šcheet, ka Žuhju weiklā ņalwa preefšch tam buhs isredeta.

R. S.: Lohti derigs un labš stahšs; tilai šchim brihščam to newaram isleetaht. — Paldeems! Daubš labas deenas!

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludinaščana.

Sludinaščana.

Bee Želgawas polizejas atrohahs apafšchā minetahs leetas:

1) **wēns gaischi behrs firgš,** ar baltu šwaigini peerē, 9 gabus wezs, us labo azi allis;

2) **wēns gaischi bruhns firgš,** ar gaischeem šareem un baltu strihpu peerē, 8 gabus wezs, un

3) **dehtu rati,** ar dšelsu ašim un lalteem ritencem, eejuhgs no strika; ratōš at-radahs 5 maiši, weens šihmehtš — E. T. H. Wangelshof 1854.

Šihš leetas leelahs buht sagtas, un tamdeht teel wiši usajinati, ar ņawahm peerahbiščanahm pee Želgawas polizejas peeteiktees. (Nē 11945.)

Želgawā, 28. Septemeri 1882.

Polizmeisteris: **Barons Ropp.**

Wolgantes pagasta-walbe (Dohbeles aprinki) ņajaina wisus ņawas pagasta lohželus, lihdš **20. Nowemberim** ž. g. ņawu familišas šastahwu un wezumū zaur krustamahm šihmehm šcheit usdoht. Šas no tam atraušeš, tiks likumigi štrahpeti, un ari pafē tiks aistureta.

Ušbohščanas tiks lihdš minetai deenai katru šesideen šcheijenes pagasta-namā nemtas preti un par to šihme isdohta.

Wišas pilsehtu, mušchu un pagastu polizejas teel laipni luhgtas, šcheijenes pagasta lohželus, kureem naw tahdu usrahbiščanas-šihmju, ņawā ezirtni ne-ustureht, bet israidiht.

Wolgantes pag.-walde, 4. Oktobri 1882. (Nē 191.) Pag.-wez.: J. Grünfeldt. Štrihw.: J. Berch.

Wistales pagasta-walbe šino, ka no 1. Oktobri lihdš 1. Janwarim

galwas-naudu un labibu

šchē nems preti un pafes mainihšs latra mehnešcha 1. un 15. deenā, bet no 1. Janwara tikai latra mehnešcha 1. deenā, un ja tad šwehtdeena eekriht, tad to deenu wehš tam. Šas žitās de-nās nahšs, welištaigahs.

Štraunteešs, 9. Oktobri 1882. Pagasta-wezalais: J. Sackenfels. (Nē 95.) (S. W.)

Štraktis

if Kursemes wirsteejas attehm — teefas ņajainaschanas leeta par garā mahjā pro-wisora **Rudolfa Gohšcha** mantu.

Notizis 12. Oktobri 1882.

Noteikts, kà nahš:

W

Keisara Majestetes,

wišu Kreewu Patwalbineeka 2c. 2c. 2c. pamehst

šludina Kursemes wirsteeja šcho

noteiknumu:

Šad no teefas par garā wahju atšihdā, bihjušchā šalgrahwes rentneeka R. Gohšcha kuratorija šchē luhgati, lai — kōstes un raibumus mašinoht, kas neščkiranu no pilnas konfurjes par wina mantu, kur pahdu wairaf nekā mantas, — atlantu un apdrohšchinatu šcheklastibu, liht ar parahdu dewejeem, ka prašišchanas pa dalai atlaistu waj gaiditu, un kuratorija preefšchlikumus preefšch tam peenešuji, tad teel zaur šcho usdohts teem parahdu dewejeem, kas isžey-luščā teefas ņajainaschanas prahwā ar prašišchanahm peeteikuschees, eepašihtees is šchihš teefas attehm ar mineteem kuratorijas peenesumeem un preefšchlikumeem un ņawineem lihdš 14. Dežemberim 1882. g., kas par isšlehgščanas-terminu nolikts, atbiheht, waj tohs nu peenemoht, waj atnemoht, ar peedraudeščanu, ka teem parahdu dewejeem, kas ņawas baltis lihdš tam nebuhs nodes-wušči pee leetas attehm, jaturahs ar ņawu prašišchanu šummahm par peefšchititeem teem parahdu deweju baltotajeem, kam prašišchanu wairums.

Behž taišnibas.

(Wirsteejas parafis.)

(S. W.) Štraktu awgalwo:

Sekretēris Praectorius.

Bee jaunā firgu-tirgus platscha ir **wēns nams** pahredohtams šem peenšimigeem nolihgumeem; wišč war tikt leetahts par weefnižu ar eebrauktawu, šeb preefšch žita šahda andelš-weiklata. ņaweprašā **E. Tamina bohdē,** Želgawā, Ratoku un Dihlceelas šuhri.

Bee krohna Šalbus pagasta peederigā neprezejušeš Late Grihšis ir krohna Lutrinu Šilejorga mahju šaimneeka Małisa Dohma un wina laulatahs draudienes Žises jaunato dehtu, ar wahrdū Mahrtinšch, 9 gabus wezs, behrna weetā peenehmusi (adopteerejuši); tamdeht teel no krohna Lutrinu pagasta-teefas wiši un latris, kam pret šcho adop-teereščanu šahdas likumigas pretrunaschanas waj demestis buhtu, zaur šcho ņajainati, lihdš Dežembera mehū. ž. g. ņawas pretrunas šcheit peenest, šeb muššchigu kluzješčanu gaidiht.

Lutrinōš, 1. Oktobri 1882. (Nē 262.) Preefšchjehd.: J. Mšhne. (S. W.) Pag.-teef. štrihw.: C. Walbe.

Sentenes, Minsles un Nibelu pagastawalbes (Talsu aprinki) ņajaina wisus ņawu pagastu lohželus, fewi un ņawas familišas lohželus, ar krustamo šihmju peeneščanu, drihšumā, wiswehlatais lihdš **1. Dežemberim** šch. g., šchihm pagasta-waldehm usdoht un ņawas nodohščanas šcheit aismakšah; tee, kas to ne-ispilidhs, kritihšs likumigā štrahpē. — Wišas lauku un pilsehtu polizejas teel peeklahjigi luhgtas, šcho pagastu lohželus ņawōš polizejas aprinkōš nepectureht beš usrahbiščanahm, ka wini šcheit ņawuščah ņawu familišas šastahwu un nomatšajuschi ņawas nodohščanas.

Sentē, 6. Oktobri 1882. (Nē 320.)

Sentenes pagasta-wez.: B. Dohsolneek. Minsles " " F. Freimberg. Nibelu " " B. Peterjohn. Pag.-štrihw.: Bergmann.

ņajainaschanas.

Zimernani, muhrneeki un diščleri, kas buhwes žeklinaschanu, kà ari buhwes aprechlinaschanu un muduleereščanu u. t. j. pr. grih mahžitees, teel ņajainati, lihdš **15. Nowemberim** ž. g. peemelbetees, no kura laika preefšch tam mahjiba atkal eefahlahš Želgawā, Ēvara celā, pee architekteam

Windelbanda un Krešlera.

No Muhrumuiščas pagasta-teefas (Dohbeles aprinki) teel šinams darihšs, ka šcheijenes Biržargu mahjās **26., 27. un 28. Oktobri 1882. g. wišadas šaim-neežibas-leetas, kà firgi, gohwis, aitas, žuhšas, rati, ragawas** u. t. j. pr. — wairakšohlišanā tiks pahredohtas. Dohšs Muhrumuiščas pagasta-teefā, 11. Oktobri 1882.

(Nr. 159.) Preefšchjehd.: J. Weiland. (S. W.) Štrihw.: Grubes Arturs.

Berķenes pagasta-walbe, Dohbeles aprinki, žeeiti peekohdina wišcem ahrpus pagasta bšh-wojšcheem šchi pagasta lohželkeem, lai familišas pahrgrohšišchanas, kas zaur prezeščanohs, dšimšchanu šeb mirščanu notikuščas, bet šchē wehl naw usdohtas, usrah-šoht laulajamahšs, krištamahšs, kà ari mirščanas šihmeš, deht eeweschanas familišas-šihšs, wiswehlatais lihdš 1. Dežemberim šch. g. usdoht šchā pagasta-walbei.

Wišas pagastu, pilsehtu- un mušchu polizejas, kuru pahrwalbes ezirtni wiršminetahs peršonas mahjotu, teel peeklahjigi ņajainatas, tahš pašchās beš šcheijenes leezibas-šihmehm par atjamotu familišas ņawohščanu — nepectureht, bet tuhliht šchurpu šuhthiht.

Berķenes pag.-walde, 7. Oktobri 1882. (Nē 144.) Pag.-wez.: E. Bergmanis. (S. W.) Raftu-wez.: J. Kweešis.

Utraine

Pina Block,

dšim. **Syrink,** is Rihgas, ir laulata pahra, Behterneeku Pēknu mahju šaimneeku, Andreja un Greetas Wahju jaunato dehtu, Jani, dšim. 21. Nowbr. 1872. g., adopteerejušchi. Šad šahdam kas tam preti buhtu, teel zaur šcho ņajainahšs, ņawas likumigahšs eernas šebakais 5. Nowemberi šch. g. šchē pee fr. Behterneeku pagasta-teefas usdoht, jo wehlat neweenu wairš neklausihšs.

Behterneeku pagasta-teefas namā, 8. Oktobri 1882.

(Nē 185.) Pag.-teef. preefšchj.: J. Štalning. (S. W.) Pag.-teef. štrihw.: Kaimigju.

Zaur šcho daru paderwigi šinamu, ka **šakfi** wehš arween ir dabunami par 5 rubl. laštā **Auldigas** šakfu-dedšinatawā. U. Bebedewš.

Bolguntēs pagasta-walbe dara ſaweem nodewu maſkafajeem ſinamu, la

nodewu ſamaſſa

ſatru ſeſtdeemu (beſ ween, ſob frohna ſweht-beenas eekriſtu), lihbſ 20. **Nowemberim ſch. g.**, no pulkt. 10eem no rihta eeſah-koht, tiſs preti nenta un ſam waijadſigſ, paſe iſdohta.

Bolguntē, 9. Oktobri 1882.
(N. 196.) Bag.-wez.: J. Grünfeldt.
Striwm.: Lerch.

Jaunjelgawa.

No 10. Oktobera nedſihwoſchu wairſ tuwu pee Daugawas, bet

klubes dahrsam pretim,

pee pilſehtas ſimneekā-nama.

Pilſeht.-dakteris Bienemann.

ſkoblotaſa palihgſ,

kaſ Jrlawā iſmahzijeſ, tuhdal war weetu dabuht. Klahſtaſ ſinaſ pee Meſhamui-ſchaſ mahzitaſa

J. Burſi.

Breelſch weenas ſkohaſ

ſkoblotaſa

teel meſlehtſ. ſkoblotaſa kungi war pee-ſeikteeſ un uſrahdiht ſeezibaſ-ſihmeſ Bal-doneſ mahzitaſa-muſſchā pee

D. Gauſſch,
mahzitaſa.

ſkoblotaſa palihgſ

teel meſlehtſ preeſch Lamini pagasta (Vieenhof, pr. Tuckum). Preeteikteeſ war turpat — waj nu zaur wehſtuli jeb per-ſonigi.

ſkoblotaſa S. ſkoblung.

Bagatawoſchanu

no **pirkſchanaſ** un **nohmad-ſontrak-ſtehm, obligazijaſhm, teſtamentehm, weſſekn-proteſtehm, luhgſchanaſ-raf-ſteem, ſuhdiſibahm**

ſara-ſlauſibaſ leetāſ, kā ari apſtiprinaſchanaſ no apalſchraſteem uſnemaſ

Sadowskiſ,

notariuſ publikuſ,

Jelgawā, Strihwea eelā N. 3, Reſadomowa namā.

Jelgawā, Oktobri 1882.

Schujamahſ maſchinaſ

preeſch ſamiliſaſ waijadſibahm, **ſurpneekem, dahmu- un kung-ſkrohdeem,** ar rohtu un taſhu bjenamaſ, no wiſlabalaſ konſtruk-ſijaſ, ar paſchpoſhletaju u. t. j. pr. — peedahwā par wiſlehtataſahm z-
nahm un ſem galwoſchanaſ par wiſ-
leelato darba-ſpehſidū

Maſkiſ Löwenſteiniſ jun.,
Jelgawā, Paſta un Reelaſ-ſeelaſ
ſuhri N. 9.

Mahziba par welti.

Waiſſchkalnā, 17 werſteſ no Beſihm,
ir **pahrdohta**

papihru-ſabrifa

(papihru taiſſchanaſ bſirnawaſ), bjenama ar uhdenti, 19 pehdu kſitumſ, lihbſ ar 15 puhra-weetaſhm labāſ aſamaſ ſemeſ, ar riſu, 2 leeleem ſchku hneem un ſtaſkeem. Turpat war eetaiſht wehſtawi, auſchanaſ un balma-ſchanaſ eetaiſt ar maſ lihbſeekem. Klah-
taſaſ ſinaſ turpat, jeb **Rihgā, Gruſt
Plateſ Iga drukatawā,** pee **Peſhtera**
baſniſaſ.

No zenſureſ atwehſehtſ. Jelgawā, 19. Oktobri 1882.

Kurſemeſ prowinzial-muſeja.

Kurſemeſ prowinzial-muſejaſ direkſija dara zaur ſcho wiſpahrigi ſinamu, kaſ apalſchā iſteiktſ:

- 1) Uſ preeſchu wairſ net iſtſ atlauteſ, kā lihbſ ſchim, muſeju par welti apmeſleht oht-
deemu pehzdeenaſ un triſaſ Zahmu pehzpuſdeenaſ, bet turpretim noſpreeſtſ, ka
no ſchi bſiſcha kaſtram muſejaſ apmeſletajani (leeleem, kā behrneem) pa mineteem
laiſee. **triſaſ ſapeikaſ jaſamaſſa** uſraugam — par ee-eeſchana. Tam lihbſaſ
pee tam teel preeſimehtſ, ka behrni, kaſ wehl naw wezi ſchetrpadſmit ga-
buſ, **tiſai** tad war tiſt eelaſti, kaſ teem leeli zilweſt eet lihbſa.
Sinamſ, ka ſchee noſaſijumi neſihmejaſ uſ muſejaſ beedreem un winu peederi-
geem, kaſ teem nahſ lihbſa.
- 2) Muſejaſ kraſjumuſ, iſnemoht biblioteku, ari war apmeſleht kaſtru zitu beemu,
kaſtrā patihlanaſ laiſā, kaſ bſirniſ par to peemeſb uſraugam (Kriſtapan Preis,
Peſhtera eelā N. 11, augſchā) un winam par to atlihbſina, pehz apmeſletaju pa-
ſchu nolehmuma.
- 3) Direkſija zere, ka apmeſletaju wiſpahrigi ſaubjeſ ſaſtaſbitaſ leetaſ. Wina ari
tam lihbſaſ laiſni lihbſ publikaſ, lai pehz eeſpehjaſ peepalihbſ weizinaht muſejaſ noluhku,
zaur to, ka labpraht peeſuhta daſch-daſchadaſ wez-laiſu un zitaſ ceweſhrojamaſ
leetaſ un taſhā wiſſe papilbina un wairo kraſjumuſ.

Beſuhſijumi (waj peedahwajumi, lai pehſ) teel kaſtrā laiſā nenta preti pee
muſejaſ darbu-waditaja **J. Döring** Iga, eeſlihi pretim muſejaſ, **Jonaſ'a** namā, weenaſ
trepeſ augſchup, pa kſeiſo rohtu.

Jelgawā, 22. Septembri 1882.

Direkſija.

Maſkawaſ tehjaſ-bohde

Peſhtera Orlowa,

Keiſara **Wiaſeſteteſ** un Keiſara **Augſtibaſ Reelſiſta** **Wladimira** **Meſ-
ſandrowiſſcha** piſſgalma-ſiſheranta:

Rihgā, Rehnina eelā N. 4, muſeſ namā;
Maſkawā, leelajaſ Lubjankā N. 121;
Jelgawā, pee tirguſ, **Rubinſteina** namā.

Draugeem un paſiſtameem darom ſinamu, ka eſam ſem firmāſ **J. Kalning,**
Reelajaſ eelā Nr. 49, pretim Latweeſchu baſniſai, ſenakā **Diecop** un beedr. andeleſ-
weeta, tagad atwehruſchi

materiala-preeſchu pahrdohta

un apſohlam laiſnu un uſmanigu apdeeneſchana.

Ar zeeniſchana

J. Kalning.
E. Weidemann.

Sina ſkoblotaſa kungeem.

Liſhniſeereſaſ un **neliſhniſeereſaſ ſkohaſ-heſteſ** iſ ſmalta, balta pa-
pihra, ar beeſahm dſeſchlapahm, kā ari taſh wiſpahrigi patihlanaſ heſteſ (ſkohaſ-
iſdewumſ) ar apdſulateem wahleem no ſinatniſka ſatura un ar maſo un leelo ween-
reiſweenu, par liſhniſeereſahm heſtehm 39 kap. un par neliſhniſeereſahm heſtehm 35 kap.
duzi, tāpat ari **wiſaſ leetaſ,** kaſ **ſkohlā waijadſigaſ,** peedahwā par ihpaſchi
lehtahm zenahm

Maſkiſ Löwenſteiniſ jun.,
Jelgawā, Reelaſ- un Paſta eelaſ ſuhri N. 9.

Peeeſihmejuſ. Apſteleſchanaſ teel iſdaritaſ uſ kſreetnato un aſtrako.

N. Kühna

naſchu-ſaleju weikalā,
Jelgawā, Katolu eelā N. 23,
blatam Katolu baſniſai.

peedahwā ſem galwoſchanaſ iſ labakā Ang-
lu leeta-ſehrauda paſchtaſiſtaſ **dſirleſ,**
tahtal **galda-naſchuſ, ſabataſ-na-
ſchuſ, puzaſchuſ** un **ſchleſhreſ** wi-
ſhadā leelumā, kā ari **ruſa-ſchtempela-
naſchuſ,** ar to kaſtriſ war drulaht jawu
wahredu. Turpat ari **puzaſchuſ un ſchleſ-
reſ** nem preti beht triſſchanaſ un ſataiſ-
ſchanaſ.

Uſ ſaknu-lauka

ſchai-puſ **Seerumuiſchaſ** (pee Jelgawaſ)
tiſſ leelaſ

kaſpoſtu-galwaſ

pahrdohtaſ, kā paredſamſ, wehl tiſai lihbſ
Oktobera widum.

Preeſch Talſeem un apſahrtneſ.

Zaur ſcho daru padewigi ſinamu, ka
wiſadaſ

dſeeſmu-grahmataſ,

ſprediku-grahmataſ, wiſaſ **ſkohaſ-
grahmataſ, romani** un wiſi wezaku un
jaunaku laiſu **latwiſſi rakſti** pee manim
ir dabunami pſikt un leeneht.

S. Low,

biblioteka un grahmatu-bohde **ſurpneeka**
Wolomſka namā, pretim telegraſa-fantorum.

Abbeze

jeb
b ehruſu pſimā laſamā grahmata,
ſaraſſtita no
J. Schiffer,
maſſā 12 kap.

Dabujama **Wauſkā** pee **Beſtermana** (S.
Segalla) un wiſaſ zitaſ grahmatu-bohdeſ.

Patlaban iſnahza manā apgahdeena,
Rihgā, Marſtala eelā N. 5, un da-
bujama wiſaſ latwiſku grahmatu-bohdeſ:

Sehta un ſkohlā, jauna laſamā grahmata mahjā un ſkohlā.

Birmaiſ ſehjumſ: **Geſahjeem.**

ſaſtabdijjuſchi

Kaudſiteſ **Matihſ** un **Steſtu Andrejſ.**
Maſſā 40 kap.

ſchnafenburga apgahdatawa.

Wiſaſ grahmatu-bohdeſ dabunamaſ:

Kriſtiga

Mahju-grahmata

Latweeſchu **Lutera** draudſeſ
wezeem un jauneem par tiſzibaſ **koſpſchana**
dahwata.

Birmā **daka**

preeſch behrneem, kaſ wehl mahjaſ mahzami.
Saraſſtiſ **G. Grüner,** **Wahrbeleſ** mahj.
(Ohtra drike pahrabota un pawairota.)

Maſſā tiſai 30 kap.

Lohti teizama un deriga mahzibaſ-grah-
mata wezakeem preeſch behrnu mahzija-
naſ mahjaſ; — pehz tam, kaſ pſimā drike
bij piſnigi iſpſirka. tagad jau **ohtra drika**
ar pawairojumeem un pahrabojumeem iſ-
nahluſi — un tamdeht lohti larſti eeweſh-
lama **wiſabm** miſtahm behrnu-mahſtehm
pee behrnu-ſkohlſchanaſ mahjaſ.

Lohti deriga grahmata

preeſch behrnu eemahzijaſchanaſ laſijaſchanaſ:

Behrnu preeſ

jeb

maſa maſa grahmatina.

zaur to behrni weegli, aſtri un ſkaidri
war eemahziteeſ laſiht.

Maſſā 10 kap.

Mahju-ſkoblotaſa

jeb

palihgſ wezakeem

pee kſiſtigaſ behrnu-audſinaſchanaſ

Latweeſchu behrnu wezakeem

ſaraſſtiſtiſ un dahwinahſ

D. Platſcha.

Maſſā 50 kap.

Wiſneſ piſſſehtaſ aplehgereſchana.

Behſturigiſ ſtaſtiſ no 1683. gada,

to iſ **Wahju** walodaſ latwiſki tulkoſiſ

A. Tren,

piſſalmeſ ſkoblotaſa.

Maſſā 25 kap.

Kurſemeſ

weza un jauna

ſaika-grahmata

uſ to gadu

1883.

ſtarp ziteem atrohdaſ ar nobilbejumu:

Kremla piſſ Maſkawā.

Tad wehl kalenderi ir laſamaſ lohti jaunſ
ſtaſtiſ iſ Kurſemeſ dſihweſ:

Patiſ ſawāſ lamataſ.

Maſſā 10 kap.

Drutaſtiſ pee **J. W. Steffenhagen** un dehta.
(Tē klahſt peelikumſ: **baſniſaſ un ſkohaſ ſinaſ.**)

Basnizas un fkolhas sinas.

Weens Kungs, weena Kristiba, weena tiziba.

Nahditajs: Sinas. Wisjaunakā Wulfa tga gudriba 2c. Wehl
tahds wahrds 2c. Sina 2c. Preefch misionēs 2c.

Sinas.

No Kursemes riterfchaftes pagasteem. Kad preefch wairak nekā 40 gadeem Kursemes muifch-neeki Irlawas seminariju dibināja, tad ari turpat eetaifija teem 6 riterfchaftes pagasteem pagasta-fkolhu. Gefahkumā gahja labi. Bij ruhmes deewšgan seminarišteem un pagasta behrneem. Bet kad ar laiku fahka laudis fkolhas labumu wairak atfihht, tad tif dauds pagasta behrnu peeteizahs, ka wifus nespējja usnemt. Bet ari seminarija ar pagasta-fkolhu newareja jo prohjam lohpa palikt, jo ari ta bij dashadā wihšē paplaschinama un labaki eetaifama. Grentschineeki, wisleelakais riterfchaftes pagasts, ufzehlā wispirmee kreetnu un staltu fkolhu, kas wineem, bes buhwes-materiala peewefchanas un zitahm peeklausibahm, 15 tuhft. rublu maksā. Schini fkolhā mahja 4 fkolhotaji. Irlawneeki ar Kuhleneekem faweenojufchees pabeidsa pehrnajā gadā fawu fkolhu taifihht, kas lihds 10 tuhft. rubtu maksā. Pee fchihš fkolhas ir 2 fkolhotaji. Behterneeki ar Snapeneekem uftaifijufchi fchogad jaunu fkolhasnamu. Tapat ari Degolneeki, lai gan naw wifai leels pagasts, eefpehjuufchi fchini gadā few fkolhu zelt. Par Behterneeku un Snapju pagasta fkolhotaju iswehlehts Irlawas seminarijas fkolhotajs Skurbes tgs, un par Degolas pagasta fkolhotaju Sihrina tgs.

Pee Dschuhlfstes draudses peeder wairak krohna pagastu. Lihds fchim bij turenēs krohna pagastds tif 2 fkolhas: Dschuhlfstē un Slampē. Slampeneeki bij weeni paschi fkolhu zehlfufchi, bet Dschuhlfstes pagasta fkolhas-namu taifohht bij faweenojufchees wairak krohna pagastu lohpa, pawifam 170 faimneeku. Sinams, ka fchi weena fkolha, lai gan ar 2 fkolhotajeem, nespējja wifus tohs behrnus usnemt, kas pehz likumeem bij raidami fkolhā. Bij jataifa wehl ohtra fkolha, kas ari fcho wafar tapufi gatawa. Tur warehs it ihpafchi Apschupneeki, Behterneeki un Kasupneeki fawus behrnus fkolhā fuhthiht. Par fkolhotaju iswehlehts Dschuhlfstes fkolh. palihgs Vercha tgs.

Rihga. Jahna-basnizas jaunais wirēmahzitajs, lihdsfchinigais Lasdones mahzitajs E. Gaehthgens, 26. Septemberi fajijis fawu prohwes-fprediki; wifch drihsumā atnahlfchoht uf Rihgu dšihwoht.

Tehrpatā Igaunu Aleksandera-komitejai nupat bij spreeschana par Aleksandera-fkolhas eetaifi un mahzibas-plahnu. Schi jautajuma eepreeschejā apspreeschana un preefchlikumu iſtrahdashana bij ufdohta ihpafchai komifijai, fastahwofchai is 11 wihreem, sem Dr. M. Weske lunga wadischanas. Komifijas preefchlikumi, pehz dascheem fihkeem pahrgrohfijumeem, minetā fapulzē tika atfihhti par derigeem un apftiprinati. Pehz scheem preefchlikumeem, jaunā fkolha buhs — real-fkolha. Winas ufturefchana praifchoht lihds 8000 rublu par gadu. Fkolhas waldiba peederehs kuratorijai, fastahwofchai is 15 lohzekeem, no kureem ilkatru gadu trefchā data japahrwehle. Wehlefchanu isdara: kuratorijā paleekofchahs $\frac{2}{3}$ datas lohzektu, Gesti Kirjameefti beedribas 4 delegati un pa 3 delegateem no katras Igaunu laufšaimneezibas beedribas.

Behterburgas Maš-Marijas basnizā celausufchees sagli, nolaupidami leelo krohna-lukturi, Kristus krusa-fihmi un bihbeles fudraba apkalumus.

Wisjaunakā Wulfa tga gudriba par fkolhas-buhfchanu.

(Muna, ko N. Wielensteina mahzitajs Dohbeles fkolhotaju fapulzē turejis 8. Oktoberi fch. g.)

Walmeeras aprinka laul-fkolhotaju fapulzē, kas 31. Aug. un 1. Septbr. fch. g. Maš-Salazē notu-reta, Maš-Salazes draudses-fkolhas Kreewu walodas fkolhotajs Wulfa tgs runu un tehfes zehlis preefchā par fkolhotaju buhfchanu, kas Latw. Uw. peelikumā № 39. lasamas. Turpat fmohts, ka minetahs fapulzes preefchfehdetajs naw atkahwis tahs tehfes pahrspreest, jo tahs efoht pretlikumigas. Taisniba, ka fkolhotajeem naw wis data par likumu dohfchanu waj pastahwofcho likumu atzefchanu, un ka fkolhotaju fapulzehm darba papilnam, kad pahrspreesch, ka pastahwofcho likumu rohbeschās fawu amatu fwehtigi lai lohpij. Bet tomehr, kad W. tgam tadfchu bijis

atkauts fawu runu tureht, un nu wina padohmi pa wifahm awifehm teek isdaudfinati, tad janoschelo, ka wina greifeem wahrdeem it nelahds pretwahnds naw dohts lihds uf zela, ka winsch weens ir teizejs un wifit ziti mehmi palikuschi. Sirds mani speesch, wina tehsehm kahdu wahrdu peelikt par issklaidroschanu, prohti no Kursemes skohlas-litumu un skohlas-buhfchanas stahwolka.

1. Birmà tehse skan:

Tagadejâ draudses skohlu-walde ir atzekama un winas weeta stahjahs walde, kas wehleta is skohlu usturetaju widus.

Kapeh3 Wulsa kgs wezai waldei galu wehle, to tikai tee gala-wahrdis sime. Lihdschinigâ draudses skohlu-walde, tas buhtu pee mums weetigâ skohlas-walde (jo par tahm augstakahm waldehm 2. tehse runâ) atzekama rahdahs tamdeht, ka ta ne-efoht zelta is skohlu usturetajeem. Lai nu gan tahds eemeflis tikai formalisks, un it ne buht naw peerahdihts, ka lihdschinigâ walde buhtu slihta un ka ta peh3 B. kga padohma buhtu zekama labaka, tad, pee B. kga wahrdeem turotees, ta weena punkte japeemin, ka pee mums weetigâ skohlas-waldê pee pagasta-wezaka, kas ir pagasta aistahwetajs, muischneeks tikai tad ari klah, kad winsch pee skohlas usturefchanas peedalahs (flak. lit. § 13.). Kâ treschais weetigâ skohlas-waldê ir draudses mahzitajs. Tas nu gan nefa nepeemet ne pee skohlas buhwes, ne pee skohlotaja gahschas. Bet warbuht ka ari mahzitaju warefim peeskaitiht pee skohlas usturetajeem, ja apdohmajam, ka zilweks nedsihwo no maifes ween, un ka muhsu skohlahm, lai sek, ari wehl klah pee nama un pee skohlotaja gahschas wajaga Deewa wahrda. Skohlas nefels un tehwo-semei par labu nebuhs, ja skohlotaju un behrnu sirdis nebuhs tijiba un deewabihjafchana, kas ir wifas gudribas eefahkums, un kad skohlas nebuhs dsihwâ fakarâ ar kristigas draudses dsihfchanohs peh3 debefu walstibas. Ja nu mahzitajs iraid kristiga gara kohpejs draudse, tad winsch fchahdâ sinâ iraid aridsan skohlas usturetajs.

Kad B. kgs to „usturetaja“ wahrdu sime, ka meh3 tagadit simejahm, tad tagadejâ walde teefcham nebuhtu smahdejama. Bet ja winsch zitadi sime, tad takshu B. kgs grib, lai weenigs weetigais sinatajs par skohlu buhtu — pagasts. Waj muhsu pagasteem tagad nu wifur tahds garigs spehks ir, par to lai spreesch skohlotaji paschi, ne es.

2. Ohtra tehse skan:

Aprinka- un wirs-skohlu-walde weenâ walde saweenojama, kas no gubernas semstwas tiftu wehleta, ne-eewehrojoht kahrtu sawadibu. Schai waldei teek ustizeta ari laufskohlu rewideerefchana. Wehlejam3, ka fchi walde stahtohs taifni apafsch tautas-aggaismoschanas ministerijas.

Weena punkte tē ir ta diwju waldu saweenofchana weenâ. Muhfu litumu deweji ar sinu wifus tohs darbus naw uslikufchi weenai waldei, jo ta ne-eespehtu par wifu gubernu weena pati istift, un wina nemas ne-issinatu katras weetas wajadsibas un buhfschanu. Kad B. kgs schai weenai wirswaldei wifu skohlu rewideerefchanu grib uskraut, tad tas ir glufchi tas pats, ka kad winsch buhtu teizis: skohlu rewideerefchanas it ne buht wairs newajaga.

Par skohlu wirswaldes eezelchenu zaur gubernas semstwu meh3 nefa newaram teikt, jo meh3 gaisa nestahwam, bet wehl gribam kahju atspert-pee semes.

Bet kad B. kgs prafa, ta ir ta ohtra punkte, lai skohlas widejo- un wirswaldi zefoht ne-eewehro kahrtu sawadibu, tad winsch nafi nem rohkâ, kas abejâs pufes greefigs. Kas tad buhtu, ja widejâs un wirsejâs skohlas-waldes it nelahdi pagastu aistahwetaji netiftu eewehleti?? Lihds schim tee tahdi mums iraid, un tas ir labi. Un kad no zitahm, no wifahm kahrtahm skohlas draugi ar saweem gara spehkeem nahk palihgâ skohlas-buhfchanu weizinaht, tad tas rahdahs atkal labi. Pohst3 buhtu, kad waj muischneeki buhtu weenigee skohlas sinataji un walditaji, waj mahzitaji weeni, waj ari semneeki weeni. Zeb waj gan kahds no skohlotajeem labpraht ihsteni gribehs ween-weenigi apafsch pagasta weetneeku partijahm stahweht? Netizu wis.

Treschâ punkte tē ir, lai lauf-skohlas un winu walde nahktu apafsch tautas-aggaismoschanas ministerijas. Sinams, ka tahs tagadit stahw apafsch eefschleetu ministerijas. Un tas nahk no tam, ka waldiba sin un ir ar meeru, ka Lutera-tizigu draudschu skohlas zeetâ fakarâ ar tijibu, un eefschleetu ministerija ir ta sinataja par wifahm tahm tijibahm un basnizahm, kas stahw blakam pareistizigai basnizai.

Sinams, ka tas tã tikai par lauf-skohlahm, par wisjemalahm elementar-skohlahm, ir nolikts, ne par augstakahm, kas wifas ir apafsch tautas-aggaismoschanas ministerijas. Un fchi isschirfchana atkal no tam nahk, ka augstakâs skohlâs jo leels swars ir sinafchanahm, bet tais semakâs skohlâs til pat un jo

wairak behrna firde uskohpjama, ne ween behrna galwina, un jo jaunās deenās fehkla fehjama, lai tas zilweks usaug ne til ween preeksch schihs pasauls, bet ari preeksch Deewa walstibas. Pee tahda darba skohlai nahk gars un spehks no Deewa wahrdeem un no tizibas, un muhsu Luteru draudschu skohlaim tad ihsteni wisahm kristu par wirsrahtu ta Pestitaja wahrds: „Laidet tohs behrnius pee manim un neleedset teem, jo tahdeem peeder ta Deewa walstiba.“

Schini weeta mums buhtu japrasa: kahda skohlas-buhfchana ir tur, kur lauk-skohlas stahw apaksch tautas-apgaismoschanas ministerijas. Kaiminds to waram dabuht redht: Leischds, Witebklas Latweeschds. Kas tur i bijis un to leetu tur apskatijees?

Man gadijahs scho wafar kahdas nedelas pa Witebklas Latweescheem braukaht un winu dshwofchunu un buhfchunu apluhkoht. Par skohlaim esmu atradis ta:

(Turpmat beigums.)

Wohl kahds wahrds Grohbinas prahwesta aprinka skohlotaju konferenzenes leeta.

Kahds „Latweescha“ korespondents, eenemdams teefataja stahwolli par augschmineto konferenzi, isfaka ta laikraksta 37. nummurā sawu nepatilschunu par manu sinojumu, kas Latw. Awises 35. Nr. peelikumā par scho wafar Leepajā notureto lauk-skohlotaju konferenzi lasams. Winsch scho sinojumu nofauz „par aprobehschotu darbu un mana pascha prahtu par schoreis atkal kalinatu“, tapehz ka ne-esmu plaschu aprakstu par wisahm pahrspreeschanam un debatehm sneedsis, bet tilai „to ahdu; turpretim meesa un kauli esohst protokoloes apraksta fatruhdejuschi“. Schahdi teikumi dohd drusku pasmeetees. Minetais korespondents tur pehz sawas sawadas logikas meesu un kaulus tuhlt par fatruhdejuscheem, ja til ahdu, ka kaulu un meesas uswalku, winsch ween eeraug. Zil tas nedabiski! Tad wiseem dshweem radijumeem, pee kureem winsch patš ari peeslaitams, waijadsetu buht fatruhdejuschas meesas un kauli; jo pee teem, kamehr tee wehl dshwi un weseli, naw wis meesa un kauli redsami, bet til ahda ween.

Korespondentam par apmeerinafchunu man ja-issklaidro, ka man tila ustizehts titlab protokoloes farakstitaja, ka ari referenta darbs. Schee darbi weens no ohtra isschkirami. Protokole, kas schoreis

diwas leelas lohksnes pildija, kur plaschi wisas eewehrojamas pahrspreeschanas un skohlotaju wehleschanahs un luhgschanas, ka ari preekschlastijumu faturs tika usshmehts, bij zeen. schulrahta lungam peesfuhtama, un tas jau notizis, eekams mans sinojums Latw. Awise bij lasams. Scho protokoli korespondents nedabuja un ari newareja dabuht redseht. Schahda darischanu kahrtiba winam wehl pawisam swescha leeta, un tapehz winsch fazet tahdu leelu brehku. Turpretim referats jeb sinojums preeksch awisehm teel fastahdihts — ne wis ka weena jeb ohtra lastitaja sinkahriba to wehlahs, bet ka referents, no konferenzenes eewehlehts, pee pateesibas turedamees — schkeet wispahrs pehz paschas konferenzenes prahta darohht; un ja konferenze wehletohs jo plaschaku sinojumu ar wisahm pahrspreeschanam un strihdincem, tad winai jadohd preeksch tam ihpafchi sawas instruzijas.

Leelaka jautajumu daka, kurus korespondents sawa raksteenā zila, shmejahs us „kahda skohlu labwehta peeshmejumem“ Latw. Awise; par teem es wispahrs sinoju, ka konferenze wineem wiseem peekrita, til to peeshmejumu atraididama, kas nofajija, ka skohlotaji nebuhtu pawisam no kara-deenesta atswabinami. Ari par to peeshmejumu, ka skohlotaju ne wis pagasta, bet skohlu-walde lai iswehl, bij balsu wairakums. Waj tad jau naw ar ihseem wahrdeem wis teikts? Kamdeht buhtu waijadfigs bijis wisus schohs peeshmejumus atkal par jaunu fludinaht, kad wini zeen. lastitajeem jau bij sinami? Par debatehm jeb strihdineem netureju par peeklahjigu ispaust, kuresch uswarejis, kuresch pahrawarehts, jo tas ne weenam, ne ohtram nebuhtu bijis patihkams. Zaur tahdu peedaufigu ispauschunu waretu til tahk tilt, ka gala neweenam skohlotajam nenestohs prahts, ko runaht jeb preeksch konferenzenes ko issrahdaht, un konferenzenes noluhki, lai weenprahtiba un draudsiba starp skohlotajeem stiprinajahs un tee zaur swabadu dohmu ismainischanu sawa atshischanā peenemahs, tiftu pa kahjahm mihti.

Tapehz korespondentam waru to padohmu doht, lai winsch remdetu sawas ahtrahs dusmas. Skohlotaju wehleschanahs un luhgschanas ir tur eesneegtas, kur tahs wispirmaht peekriht zelt preekscha, un gribam zereht, ka augsti zeenijama lauk-skohlu wirswalde, par skohlu usplaufschunu gahdadama, tahs ne-eewehrojusi nepaliks.

Weidsoht wehl japeemin, ka Leepajas konferenzenes skohlotajeem bailibu pahrmest, buhtu wismasal teesi-

bas korespondentam, kas patš tumšibā flehpjāhs, apakšch fawahm usbruskšanahm fawa wahrda ne-parakstidams. U. Skarre.

Sina

par fkohtlotajeem un seminaristeem, kas eestahjuschi par fkohtlotajeem zitās weetas.

1) Teologijas kandidats G. Sadowskys par Irlawas seminarijas direktoru; 2) Kriegers no Bruhscheem par sinibu fkoht. Irlawas seminarijā; 3) Kade par fkohtlotaju pee tahs fkohtlas, kur seminaristi mahzahs behrnus mahziht; 4) Blihdenes fkoht. palihgš Hajners par Irlawas sem. fkohtlotaju; 5) Irlawas sem. fkoht. Skurbe par Petertahles un Snapiju pag. fkoht.; 6) Stavenhagens par Tukuma aprinka-fkohtlas inspektoru; 7) Tukuma aprinka-fkohtlas inspektors Reinfelds par fkohtlotaju Balangā; 8) Leel-Platonis fkoht. Lasdinsch par fkoht. Meschotnē; 9) Drawceks par fkohtlotaju Bez-Sahtes semkophibas fkohtā; 10) Tukuma basnizas draudses fkoht. Witinsch par fkoht. Wihnschenkē; 11) Grentschu pal. fkoht. Sprohgis par fkoht. Sarkana-jā muischā pee Wentšpils; 12) Schrenes fkoht. pal. Berlins par fkoht. Jaun-Auzē; 13) Misupes fkoht. pal. Schkute par fkoht. Kaletē; 14) Dsirzeema fkoht. pal. Dhde, alias Zeronis, par fkoht. Bilsšs; 15) Dschuhkstes fkoht. pal. Lerchis par fkoht. Behterneeku-Kajupes fkohtā; 16) Sezes ehrgelneeks Mahlbergis par fkoht. krohna Brunawas pag.; 17) Bez-Mohku fkoht. pal. Sihrinsch par fkoht. Degolā; 18) Dschuhkstes ehrgeln. un fkoht. pal. Rhode par ehrgelneeku un fkoht. Gezawā; 19) Sautas ehrgeln. un fkoht. pal. Saulits par fkoht. Ehrbegu jeb Taubes pagastā; 20) Gahršenes fkoht. pal. Skuschke par fkoht. Pilsalnā; 21) Irlawas seminarists Balzers par fkoht., dseedataju un ehrgelneeku Bahšē; 22) Irl. sem. Bāchmanis par fkoht. pal. Kabilē; 23) Irl. sem. Pohlis par. fkoht. pal. Leel-Salwē; 24) Irl. sem. Dsilna par fkoht. pal. Pomuschā; 25) Irl. sem. Siegmunds par fkoht. un kesteri Jelgawā pee Jahna basnizas draudses; 26) Irl. sem. Lihbergis par fkoht. Jelgawas kurlmehmo fkohtā; 27) Irl. sem. Puhpehdis par fkoht. pal. Grentschšs; 28) Irl. sem. Simonšons par fkoht. pal. Lestēnē; 29) Irl. sem. Wasilneeks par fkoht. pal. Dsirzeemā; 30) Irl. sem. Ukšs par fkoht. pal. Kaletē; 31) Irl.

sem. Suhna par mahju-fkoht. Žihrawas sudmalās; 32) Irl. sem. Rosenbergis par fkoht. pal. Grentschšs; 33) Irl. sem. Bergs par fkoht. pal. Bilsšs; 34) Irl. sem. Dihkmanis par fkoht. pal. pee Tukumā basnizas draudses fkohtlas; 35) Irl. sem. Anšabergis par fkoht. pal. Dundagā; 36) Irl. sem. Simšons par fkoht. pal. Irlawā; 37) Irl. sem. Goldmanis par fkoht. pal. Jaunpils; 38) Irl. sem. Swirgšdinsch par fkoht. Stabes jeb Wihgantes pagastā; 39) Baltijas sem. Dseguse par fkoht. pal. Nurmuischā; 40) Leepajas gimnastis Bruhne par fkoht. pal. Gramsdas kiršpehles fkohtā; 41) Brikmanis par fkoht. pal. Gramsdas pag. fkohtā; 42) Lub-Ešeres fkoht. pal. Schmidtchens par fkoht. pal. Pastendē; 43) Jelgawas real-fkoht. Lehmanis par fkoht. pal. Lub-Ešerē; 44) Jelgawas real-fkoht. Kenbergis par fkoht. pal. Ahrlawā; 45) Jelgawas real-fkoht. Freybergis par fkoht. pal. Jelgawā pee Annas basnizas fkohtlas; 46) Jelgawas real-fkoht. Ahbolinsch par fkoht. Jelgawas kurlmehmo fkohtā; 47) un 48) Muzkalns un Needre par fkoht. pal. Kuršiššs; 49) Sorgenfreis par fkoht. pal. Strundā; 50) Jaunpils fkoht. pal. Kuplais par fkoht. pal. Blihdēnē.

Breetsch misiones fanehma schihs dahwanas:

No Landses-Ušawas draudses 5 rubl. 75 kap.; no Iebes dr. 3 rubl.; no Misputes dr. 3 rubl.; no Saldus dr. 40 rubl.; no Lipaiku dr. 6 rubl. 27 kap.; no Schnepeles dr. 1 rubl. 51 kap.; no Ugahles dr. 5 rubl.; no Muischazeema dr. 15 rubl.; no Kuldigas Latw. dr. 20 rubl.; no Sefawas dr. 10 rubl.; no Blihdenes dr. 35 rubl.; no Leel-Auzes dr. 20 rubl.; no Wirzawas dr. 15 rubl.; no Kalnamuischas (Hofzumberge) dr. 11 rubl. 68 kap.; no Greeses dr. 9 rubl.; no Lestenes dr. 9 rubl.; no Kuršišchu un Schwahrdes dr. 8 rubl.; no Jaunpils dr. 6 rubl. 60 kap.; no Renges dr. 5 rubl. 90 kap.; no Dschuhkstes dr. 5 rubl.; no Dohbeles Latw. dr. 4 rubl. 40 kap.; no Jaun-Auzes dr. 4 rubl.; no Zelmeneeku dr. 3 rubl. 51 kap.; no Wahrmes dr. 18 rubl.; no Rendes dr. 16 rubl.; no Dundagas dr. 5 rubl.; no Tukuma Latw. dr. 24 rubl.

R. Räder.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

No zensjures atwehlehts. Jelgawā, 18. Oktoberi 1882.

Drukhts pee J. B. Stejnshagen un dehta.